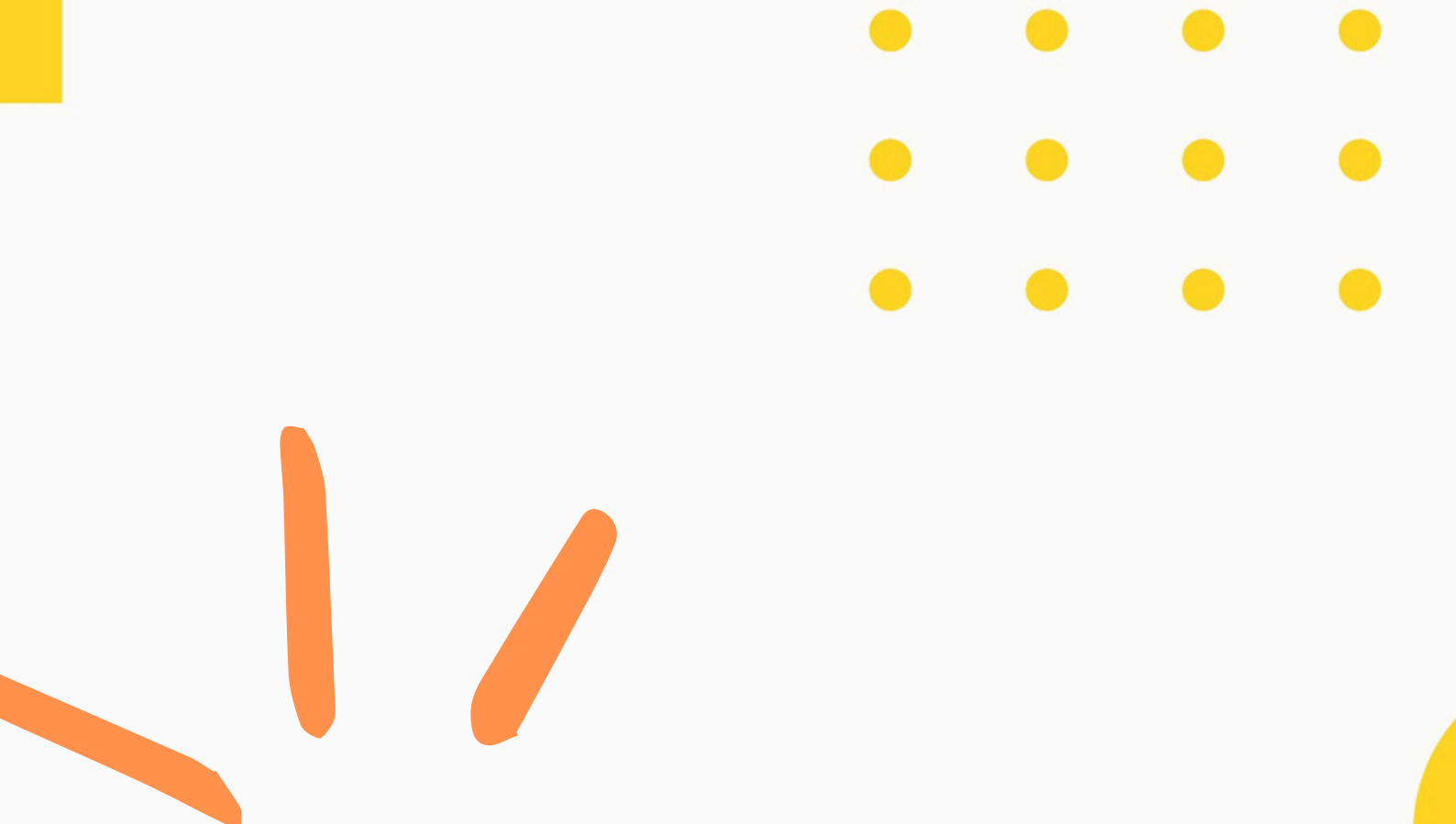

PLA COMARCAL DE JOVENTUT DEL MONTSIÀ

2026-2029

ÍNDIX

PRESENTACIÓ DEL CONSELLER COMARCAL DE JOVENTUT	1
1.INTRODUCCIÓ	2
2.POLÍTIQUES DE JOVENTUT AL MONTSIÀ.....	5
2.1 ANTECEDENTS	5
2.2 MARC NORMATIU.....	6
3.DIAGNOSI	9
3.1 PLANTEJAMENT METODOLÒGIC DE LA DIAGNOSI	9
3.2 LA COMARCA.....	10
3.3 POLÍTIQUES COMARCALS DE JOVENTUT AL MONTSIÀ	12
3.4 POLÍTIQUES LOCALS DE JOVENTUT AL MONTSIÀ.....	13
3.5 ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL DEL MONTSIÀ	17
A. POBLACIÓ.....	17
B. OCUPACIÓ I MERCAT LABORAL	19
C. FORMACIÓ	21
D. SALUT I ENTORN.....	23
E. HABITATGE	26
F. PARTICIPACIÓ JUVENIL	28
3.6 RESULTATS DEL QÜESTIONARI DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT	31
3.7 CONCLUSIONS	35
4.LÍNIES D'INTERVENCIÓ I OBJECTIUS ESTRATÈGICS	41
5.PROJECTES	44
6.MISSIÓ I METODOLOGIA	49
7. SEGUIMENT DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT	56
8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	62

PRESENTACIÓ DEL CONSELLER COMARCAL DE JOVENTUT

El Montsià no és només un territori. És una manera de viure, de sentir i de construir futur.

Som una comarca diversa, que va del Delta a la serra, del mar als Ports, dels pobles petits als nuclis més grans. I en aquesta diversitat hi ha una riquesa immensa: la seva gent. Especialment, la seva gent jove.

La joventut del Montsià és talent, és empena, és creativitat i és compromís. És aquella que estudia, que treballa, que emprèn, que es forma, que lluita per quedar-se o que marxa amb l'esperança de tornar. És una joventut que estima el territori, però que també necessita oportunitats reals per poder construir aquí el seu projecte de vida.

Aquest **Pla Comarcal de Joventut 2026-2029** neix precisament d'aquesta convicció, que el futur del Montsià passa, inevitablement, per garantir el present de les persones joves.

No és un document fet des d'un despatx ni des de la distància. És un pla construït escoltant, compartint i treballant colze a colze amb el jovent, amb els ajuntaments, amb el personal tècnic, amb les entitats i amb tots aquells agents que, dia a dia, acompanyen les persones joves del nostre territori.

Aquest pla parla d'emancipació, però també parla de dignitat.

Parla de feina, però també de qualitat laboral.

Parla d'habitatge, però també d'arrelament.

Parla de salut mental, de benestar emocional i de cura.

Parla de participació, de veu pròpia i de protagonisme jove.

Perquè creiem fermament que les polítiques de joventut no són una despesa, són una inversió estratègica en cohesió social, en igualtat d'oportunitats i en futur compartit. Des del Consell Comarcal del Montsià assumim aquest pla amb responsabilitat, però també amb il·lusió. Amb la voluntat de continuar treballant en xarxa, de reforçar la cooperació entre municipis i de garantir que cap jove del Montsià quedi enrere, visqui on visqui.

Volem una comarca que escolti la seva joventut, que la respecti i que li ofereixi camins possibles. Volem un Montsià on ser jove no sigui un obstacle, sinó una oportunitat.

Aquest Pla Comarcal de Joventut és una eina, però sobretot és un compromís. Un compromís amb el territori, amb el present i amb les generacions que han de venir.

Perquè si cuidem la joventut del Montsià, estem cuidant el futur del Montsià.

Guillem Carles Prieto

Conseller Comarcal de Joventut

1.INTRODUCCIÓ

El Pla comarcal de joventut del Montsià neix amb la voluntat d'esdevenir un document estratègic per definir totes les polítiques de joventut que durant els pròxims quatre anys s'executaran a la comarca del Montsià i a la vegada representa un document que legitima les polítiques públiques adreçades al jovent del territori. És un document imprescindible que estructura els reptes i les accions en matèria de joventut i organitza els recursos i materials per fer realitat i donar resposta a les necessitats demandades.

La base de referència per a la seva redacció és el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030 (PNJCat 2030), entès com a pla sectorial de coordinació en matèria de joventut que té per finalitat assegurar la coherència metodològica en l'actuació de les diverses institucions públiques que duen a terme polítiques de joventut. Aquest PNJCat 2030 vol fer efectiu el dret de les persones joves a una vida digna i garantir l'equitat per a totes elles. Dedica una incidència especial a tots els aspectes clau que afecten a l'emancipació d'aquestes per afavorir tots els condicionants que afecten a aquesta emancipació i així assolir l'objectiu de que la joventut de Catalunya pugui desenvolupar el seu projecte vital, individualment i col·lectivament, amb totes les garanties d'èxit.

Partint d'aquest marc referencial, el Pla comarcal de joventut del Montsià es coordina amb l'objectiu principal del PNJCat, avançar cap a l'emancipació plena de les persones joves.

Una altra base de referència present en la redacció de les actuacions del pla comarcal la constitueixen els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). En efecte, la planificació de les polítiques de joventut al Montsià no es pot entendre com una acció aïllada. Vivim en un món interconnectat on els reptes socials, econòmics i mediambientals requereixen una resposta coordinada a totes les escales. Per aquest motiu, el present Pla Comarcal de Joventut s'ha elaborat en plena consonància amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

L'adopció dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) com a marc de referència no és una simple declaració d'intencions, sinó una eina estratègica que ha de permetre:

- **Connectar** les necessitats i aspiracions de la joventut del Montsià amb els grans reptes globals.

- **Assegurar** que les polítiques comarcals de joventut contribueixen a fites tan crucials com la igualtat de gènere (ODS 5), l'educació de qualitat (ODS 4), el treball digne (ODS 8) o l'acció climàtica (ODS 13).
- **Empoderar** el jovent com a protagonista actiu i agent de canvi en la construcció d'un futur més sostenible.

El Pla comarcal de joventut del Montsià, per tant, es constitueix com una eina per actuar localment amb una visió global, garantint que el desenvolupament de la comarca es faci de manera equilibrada i amb la mirada posada en les generacions futures.

D'altra banda, aquest Pla comarcal es constitueix com un document real, creat a partir de les necessitats i inquietuds detectades entre el jovent, per tant, dona resposta a problemàtiques existents i contrastades. De fet, el col·lectiu jove de la comarca és el principal destinatari d'aquesta planificació, per aquest motiu la seva opinió ha de ser tinguda en compte en el moment de descriure totes les actuacions de la present planificació.

En aquest sentit, la participació juvenil, ha estat molt rellevant en el moment de la seva creació, amb la generació d'espais de treball, de grups de discussió i reunions amb persones joves de la comarca i altres agents que tenen un contacte directe amb el jovent. També s'ha elaborat un qüestionari totalment anònim per facilitar la veracitat de les respostes, de manera que, precisament el fet d'aquesta privacitat, ha permès opinar amb total llibertat, sense que les opinions manifestades siguin sotmeses a judicis de valors.

Per determinar la realitat juvenil de la comarca del Montsià, també s'han tingut en compte les respectives planificacions locals en matèria de joventut de tots els ajuntaments del Montsià. En efecte, no es pot obviar la realitat territorial i que millor que partir dels treballs de diagnosi que cada municipi ha fet en el moment de donar forma a la seva documentació estratègica. Per aquest motiu, al Pla comarcal de joventut del Montsià s'han tingut en compte i s'han analitzat les conclusions extretes a les respectives diagnosi locals.

Dins d'aquesta mateixa línia, també s'ha vist necessari comptar amb les opinions dels mateixos responsables tècnics de joventut de cada ajuntament montsianenc. Aquestes dades s'han obtingut de les conclusions extretes a l'Enquesta de municipis i comarques de Catalunya 2022. Aquest document constitueix un recull de dades de tots els ens locals del país, que com a projecte impulsat per l'Observatori Català de la Joventut, permet

conèixer les estructures tècniques i polítiques de joventut i els recursos adreçats al jovent de cada poble Catalunya.

S'ha de destacar, per acabar, la implicació política i tècnica que s'ha buscat durant tot el procés de redacció del pla, així com la coordinació i transversalitat de totes les àrees del Consell Comarcal del Montsià i dels ajuntaments de la comarca. En aquest sentit s'han tingut en compte les aportacions que tant el personal tècnic i polític d'aquests ens locals han pogut manifestar. S'entén que la implicació d'aquests agents és important pel fet que esdevenen executors de moltes polítiques de joventut recollides al pla i que per tant, han de creure amb el projecte i fer realitat els principis de territorialitat, integralitat o transversalitat d'aquestes polítiques de joventut.

El Pla comarcal de joventut del Montsià s'estructura d'acord a les indicacions de la documentació elaborada per l'Equip de Suport Integral al Territori de la Direcció General de Joventut. D'acord als materials referits, les fases que s'han de seguir dins d'un procés de planificació estratègica són la diagnosi, disseny, implementació i avaluació. El present document és fruit de l'estudi i execució d'aquestes fases. Aquest pla parteix de l'estudi de l'anterior planificació comarcal i fa referència a les normes i lleis que han de regir les polítiques comarcals i locals de joventut. El següent pas és la diagnosi, un apartat que defineix la realitat de tota la zona des d'un punt de vista ampli. Emmarca la comarca geogràficament i territorialment, analitza les polítiques de joventut que s'han engegat durant els darrers anys al Montsià i la realitat de les actuacions en matèria de joventut implementades pels pobles de la comarca. Finalment s'estudia de manera concreta els sis ítems més rellevants per definir correctament el sentit dels objectius del pla, la població, l'ocupació i el mercat laboral, la formació, la salut i l'entorn, l'habitatge i la participació juvenil. De les conclusions extretes es deriven els objectius estratègics, les línies d'intervenció i es concreten els projectes i les avaluacions.

Aquesta planificació estratègica esdevé un marc de referència per a totes les polítiques de joventut de la comarca dels pròxims anys. La principal missió del mateix és assolir l'emancipació plena de les persones joves, cap a la qual s'adrecen totes les actuacions i reptes que seguidament es plantejaran.

2. POLÍTIQUES DE JOVENTUT AL MONTSIÀ

2.1 ANTECEDENTS

És amb el Contracte Programa 2022-2025 per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració entre el Departament de Drets Socials i Inclusió i el Consell Comarcal del Montsià en matèria de serveis socials i altres programes relatius al benestar social, que es determina la necessitat de que cada ens local disposi d'una planificació estratègica en matèria de Joventut. En efecte, anteriorment, durant els anys 2014 a 2019, no van existir aquestes planificacions, sinó que van ser els diferents Protocols d'intervenció estratègica comarcal en joventut (PIEJs) els què van recollir totes les actuacions que en matèria de joventut es van executar a la comarca.

En sessió plenària del dia 14 d'abril de 2021 el Consell Comarcal del Montsià va aprovar el **Pla comarcal de Joventut 2020-2024**. Aquesta aprovació va suposar dotar a l'ens d'una planificació estratègica integral de quatre anys en polítiques de joventut. Per equiparar la vigència d'aquest pla amb la de la resta de plans de les comarques veïnes de les Terres de l'Ebre i també per equiparar-lo en vigència al mateix Contracte Programa del Departament de Drets Socials i Inclusió, es va decidir prorrogar-lo durant un any més. D'aquesta manera, en de data 6 de novembre de 2024 el ple del Consell Comarcal del Montsià acorda aprovar la pròrroga d'un any del Pla comarcal de joventut, fins a 31 de desembre de 2025.

En aquest sentit, des de l'any 2020, aquest Pla comarcal ha estat el document fonamental i ha esdevingut el pilar fonamental de totes les intervencions i programes dissenyats per al col·lectiu jove del Montsià. Cada any de la seva vigència el Pla s'ha recolzat amb un Pla d'actuació anual, document que ha determinat la concreció de totes les actuacions i projectes de joventut executats a la comarca.

La creació del Pla comarcal de joventut va respondre a la voluntat de treballar des de la proximitat i la subsidiarietat, com a principis inspiradors d'aquest document, i a partir de la identificació de les principals problemàtiques juvenils recollides aquestes a la diagnosi, es van articular cinc línies d'intervenció:

- Emancipació juvenil
- Benestar social
- Treball en xarxa
- Associacionisme
- Visibilitzar les polítiques de joventut

Davant el fet que suposa la canviant realitat actual, la necessitat d'abordar nous reptes, nous escenaris i unes noves demandes del jovent, s'aposta per la necessitat de redacció d'un nou Pla comarcal de Joventut. Un document nou amb la intenció que esdevingui un document útil, accessible, resolutiu, en definitiva, que acompanyi tant el treball tècnic, com el polític. En conseqüència, aquesta planificació ha de ser un document a l'abast de tots els agents executors de polítiques de joventut, que serveixi per dotar d'uniformitat i coherència totes les intervencions que en aquest àmbit s'implementin a la comarca del Montsià durant els propers quatre anys.

2.2 MARC NORMATIU

La importància de disposar d'un pla comarcal de en matèria de polítiques de joventut es recull la **Llei 33/2010, d'1 d'octubre de polítiques de joventut**, en efecte determina com principi d'actuació dels poders públics en matèria de joventut la coordinació, la cooperació i la planificació, en el sentit que "les polítiques de joventut han de respondre a necessitats detectades." A més a més, estableix que "és un deure de les administracions públiques catalanes (...) la planificació de les polítiques de joventut, tant pel que fa al disseny com a l'execució".

El Pla comarcal de joventut es nodreix de les premisses d'aquesta legislació i també dels diferents plans nacionals de joventut de Catalunya. En efecte, al **PNJCat 2020** s'identifica la planificació estratègica de les polítiques locals de joventut com "una eina necessària perquè la intervenció que es desplegui a municipis i comarques i pugui transformar la realitat de les persones". I en la línia de territorialitat, el **PNJCat 2030** reconeix l'especial rellevància que té la planificació estratègica local i comarcal, quant a reconèixer i tenir en compte les necessitats específiques de cada territori, així com la vinculació i compromís amb els reptes, les prioritats i els objectius del propi PNJCat. En aquesta línia estableix que el desplegament territorial d'aquest PNJCat 2030 es desenvoluparà mitjançant els plans locals i comarcals de joventut, responsables d'adequar els plantejaments d'aquesta planificació a les diverses realitats territorials del país.

Per tant, aquest és el marc normatiu que nodreix el Pla comarcal de joventut del Montsià i els documents de partida per l'elaboració del mateix. Les definicions que es poden trobar en aquesta documentació, van totes en la mateixa línia. En aquest sentit, s'entén la joventut com una etapa vital que, tot i que fixada per l'edat, suposa un moment de canvi, de transicions educatives, laborals, domiciliars, etc. que conclouen en el moment que la persona jove assolix la definitiva emancipació.

De fet, al PNJCat 2030 reconeix que la joventut és l'etapa vital més rellevant i decisiva, "en què l'individu adquireix habilitats, instruments i recursos amb els quals haurà d'afrontar la resta de la seva vida". I molt encertadament indica que les polítiques de joventut implementades pels ens locals han d'entendre's com una inversió per al present i per al futur.

Un dels eixos vertebradors d'aquest Pla comarcal de joventut del Montsià és el dret a l'emancipació juvenil entesa com un procés integral cap a l'autonomia personal i la plena ciutadania. Això implica garantir a les persones joves les condicions necessàries per construir un projecte de vida propi, amb tots els drets reconeguts, i per participar activament en la construcció d'una societat més justa i equitativa. En aquesta mateixa línia la missió que es fixa al PNJCat 2030 és l'emancipació plena de les persones joves.

S'observa que, de la mateixa manera als dos documents, es busca assolir aquesta **emancipació en sentit ampli**, és a dir, els programes i actuacions que es descriuen al present document, pretenen impulsar el dret a l'emancipació del jovent del Montsià, no només en la seva dimensió individual, que els permeti assolir la seva **autonomia personal** i desenvolupar-se plenament, sinó també en la seva **dimensió col·lectiva**, facilitant la seva organització i participació en iniciatives que contribueixin al bé comú i a la transformació social.

Per assolir aquesta missió, el PNJCat 2030 estableix quatre grans reptes que són clau per assolir una emancipació juvenil plena i fer possible els projectes de vida de les persones joves:

1. **Independència juvenil**, per assegurar que la joventut pugui construir el seu propi camí cap a l'emancipació a través d'oportunitats educatives i laborals de qualitat, així com garantir l'accés a un habitatge digne.
2. **Benestar i qualitat de vida**, per promoure la salut integral de la joventut, tant física com mental, i garantir entorns saludables per desenvolupar la seva vida.
3. **Participació i protagonisme jove**, per impulsar que la joventut esdevingui un actor clau en els assumptes públics i comunitaris, així com en la defensa dels seus drets i llibertats.
4. **Equitat i inclusió jove**, per fomentar un tracte igualitari i la plena inclusió de totes les persones joves, erradicant qualsevol forma de discriminació.

A més a més, el PNJCat 2030 defineix cinc principis a tenir presents en el disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació de les polítiques de joventut:

- Enfocament de drets: pensar en les polítiques de joventut com a part de les obligacions públiques per al compliment efectiu dels drets socials.
- Qualitat i innovació: polítiques de joventut basades en l'evidència, la rellevància, la proximitat, el reconeixement de la diversitat, la innovació social, la inversió i la transformació digital.
- Treball en xarxa i integritat: cal el treball en xarxa dels agents social i de la població jove, sumat a la transversalitat institucional.
- Perspectiva interseccional: implementar polítiques de joventut amb mirada interseccional, reconeixent la diversitat del col·lectiu jove i entenent la complexitat de la desigualtat i la necessitat d'un abordatge multifactorial.
- Mirada internacional: cal desplegar les polítiques de joventut en coordinació amb altres agents internacionals i en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Aquests reptes i principis constitueixen el marc de referència per al disseny i implementació de les actuacions i programes destinats a la població jove del Montsià. Així, la redacció del Pla comarcal de joventut s'ha fonamentat i inspirat transversalment en aquests cinc principis del PNJCat 2030.

Per acabar aquest apartat dedicat a l'enquadrament legal de les polítiques de joventut, s'ha de fer referència a la normativa en matèria d'instal·lacions juvenils i activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys. En efecte, el Consell Comarcal del Montsià té delegades aquestes competències en virtut **del Decret 187/1993, de 27 de juliol, de delegació de competències** de la Generalitat en matèria de joventut a les comarques.

Per aquest motiu, el present pla ha de recollir les intervencions o actuacions que en cada cas hagi d'executar l'Oficina Comarcal de la Joventut per donar compliment al Decret 16/2022, d'1 de febrer, d'instal·lacions juvenils i de modificació del Reglament de campaments juvenils, aprovat **pel Decret 203/2013, de 30 de juliol i al Decret 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació** en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.

3. DIAGNOSI

L'apartat dedicat a la diagnosi serveix com a orientació per al disseny del Pla comarcal de joventut, ja que estudia la situació de les persones joves del Montsià, de les polítiques de joventut que es desenvolupen, tenint en compte tots els factors que intervenen o que poden afectar d'alguna manera. Així, tenint en compte aquestes conclusions extretes, la diagnosi permet dissenyar una intervenció precisa, planificada i realista.

3.1 PLANTEJAMENT METODOLÒGIC DE LA DIAGNOSI

Per orientar la diagnosi del Pla comarcal s'han de determinar les bases de l'anàlisi, els agents a intervenir i s'han d'identificar les prioritats, necessitats o demandes a abordar.

Per aquest motiu, l'anàlisi s'efectua des del punt de vista quantitatiu i també qualitatiu. Es tenen en compte, així, les polítiques que en matèria de joventut s'executen al territori a nivell municipal i comarcal. També es té en compte la realitat de la comarca i dels seus municipis a l'hora d'extreure conclusions i plantejar les futures actuacions, les quals aniran destinades a la joventut del Montsià i encaminades totes elles a afavorir que aquestes persones puguin dissenyar projectes de vida realistes i dignes.

Els mètodes emprats per fer la diagnosi i la consegüent obtenció de dades són les enquestes, qüestionaris, bases de dades, documentació, entrevistes, grups de discussió, etc. Aquests elements s'han adreçat directament a joves, però també s'ha comptat amb la intervenció de diferents agents juvenils del Montsià com el personal tècnic de joventut, representants polítics, docents, en definitiva, han participat un nombre rellevant de persones referents amb contacte directe amb joves i amb les seves necessitats.

Tots aquests mètodes, així com la participació àmplia d'agents juvenils, han afavorit l'obtenció de conclusions i el coneixement de la realitat juvenil de la comarca. A més a més, han premès la redacció d'una diagnosi basada en el treball participatiu, transversal i interinstitucional.

A partir d'aquests mètodes i amb la participació de tots els agents enumerats es redacta la diagnosi del pla. Aquest apartat explica la realitat de la comarca, defineix les polítiques comarcals de joventut que s'han dut a terme al Montsià, i analitza la realitat juvenil del territori a partir de sis aspectes rellevants, la població, l'ocupació i el mercat laboral, la formació, la salut i l'entorn, l'habitatge i la participació juvenil.

3.2 LA COMARCA

El Montsià és la comarca més meridional de Catalunya. Es caracteritza per la seva rica diversitat paisatgística, ja que abraça des de la plana litoral fins a les muntanyes de la Serra del Montsià i el Massís dels Ports. Ens trobem davant d'una zona geogràfica particular, diversa, variada, que inclou zones costaneres amb platges i zones humides, i àrees abruptes i muntanyoses a l'interior.

Limita al nord amb la comarca del Baix Ebre, a l'oest amb la comarca del Matarranya, que pertany a la comunitat autònoma d'Aragó. Al sud, la comarca confronta amb el Baix Maestrat, comarca del País Valencià. Finalment, a l'est, el Montsià limita amb la mar Mediterrània, configurant una façana litoral que inclou elements tan singulars com la badia dels Alfacs i el Delta de l'Ebre.

Aquesta ubicació geogràfica, que situa el Montsià en una zona de contacte amb altres comunitats autònomes, podria generar influències i interaccions transfrontereres rellevants per a la mobilitat juvenil, l'accés a oportunitats educatives i laborals, i la dinàmica cultural en general.

Al Montsià trobem dos parcs naturals de gran importància, el Parc Natural del Delta de l'Ebre i el Parc Natural dels Ports. A més a més, la comarca també compta amb el reconeixement per part de la UNESCO a les Terres de l'Ebre com a Reserva Natural de la Biosfera. El riu Ebre travessa la comarca i constitueix un element natural i paisatgístic fonamental. La presència tant del Delta de l'Ebre, amb els seus aiguamolls i la seva activitat agrícola particular, com del massís dels Ports, amb les seves muntanyes i un clima diferenciat, genera una diversitat ambiental significativa en una àrea relativament reduïda. A més a més, el fet de disposar de dos parcs naturals dins del territori subratlla el valor ecològic i paisatgístic d'aquesta zona geogràfica que ens ocupa.

La comarca del Montsià la conformen un total de dotze municipis, Alcanar, Amposta, Freginals, Godall, la Galera, la Sénia, la Ràpita, Mas de Barberans, Masdenverge, Santa Bàrbara, Sant Jaume d'Enveja i Ulldecona, i una entitat local descentralitzada, els Muntells.

De tot això s'extreu que la diversitat geogràfica del Montsià, amb zones costaneres, el Delta de l'Ebre i les àrees muntanyoses, probablement comporta variacions en les activitats econòmiques, la infraestructura i l'accés als serveis a través de la comarca, factors que poden generar realitats i necessitats diferents per al jovent segons la zona on resideixen.

Per aquest motiu al Pla comarcal de joventut s'opta per la descentralització d'activitats, pel treball cooperatiu i transversal entre totes les administracions públiques locals, precisament, per fer que les polítiques de joventut arribin a tots els municipis del Montsià i en conseqüència, a tota la joventut de la comarca.

3.3 POLÍTIQUES COMARCALS DE JOVENTUT AL MONTSIÀ

Les polítiques de joventut a la comarca del Montsià són una realitat consolidada des de l'entrada en vigor del Decret 297/1987, de 14 de setembre, pel qual es regula l'obertura i el funcionament dels Serveis d'Informació Juvenil. Aquesta normativa respon a la demanda de la joventut del moment que reivindicava el fet de poder accedir a dispositius acreditats per obtenir informació veraç, contrastada i real d'aspectes que afectaven a la seva etapa vital.

A la comarca del Montsià, si bé és cert que ja es detectava aquesta demanda i el primer servei d'informació juvenil és anterior a la norma, va ser a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret quan els ajuntaments de la comarca demostren un ferm compromís per garantir que la població jove dels seus municipis tingués accés a la informació requerida i a un suport professional per desenvolupar i implementar polítiques locals de joventut.

Tal com s'ha apuntat, el primer servei d'informació juvenil al Montsià data de l'any 1984, que tot i ubicat al municipi d'Amposta, la competència s'estenia per tota la comarca, i per tant, donava servei i cobertura a tot el Montsià. Posteriorment, inspirats pel marc legal establert, Sant Carles de la Ràpita (1994), la Sénia (1995), Ulldecona (1996), Santa Bàrbara (1998), Alcanar (1999), Mas de Barberans i Sant Jaume d'Enveja (ambdós el 2003) van establir els seus propis Punts d'Informació Juvenil (PIJs) o Infojoves.

Els municipis més petits, la Galera, Godall, Freginals i Masdenverge, van optar per una estratègia de col·laboració, mancomunant una figura tècnica compartida l'any 2005. Aquest professional de joventut compartit ha variat quant a municipis assignats durant els darrers anys. En aquest sentit, al darrer Contracte Programa tres municipis amb tècnics/ques de joventut municipals (que no tenen dedicació exclusiva a l'Àrea de Joventut del seu ajuntament) s'han sumat als serveis prestats per la tècnica compartida, Sant Jaume, Santa Bàrbara i Mas de Barberans i en canvi, dos, Masdenverge i Freginals han prescindit d'aquests serveis.

Si més no, l'accés a les polítiques de Joventut està garantit a tot el territori comarcal, tots els municipis compten amb regidories de Joventut, personal tècnic encarregat de la seva implementació i a més a més, tant l'Oficina Comarcal de la Joventut, com l'Oficina Jove del Montsià exerceixen competència comarcal i els seus serveis arriben a tots els municipis de la comarca.

Per reforçar l'accés a les polítiques de joventut, l'any 1998 es va crear la Xarxa d'Informació Juvenil «Montsià Jove» formada per tots els serveis juvenils locals i comarcals anteriorment enumerats. Aquesta xarxa continua vigent i ha esdevingut un espai clau per a la coordinació i el creixement professional de totes les figures tècniques adscrites a les àrees de joventut de la comarca. A través d'aquesta plataforma es facilita l'intercanvi de coneixement, de recursos i la cooperació en iniciatives que beneficien al conjunt de la joventut del Montsià.

Precisament aquest, és un dels aspectes més destacables de les polítiques locals i comarcals de joventut al Montsià, la rellevant aposta per la col·laboració intermunicipal.

El Montsià es presenta com una comarca amb una clara vocació de treball en xarxa, en aquest sentit, cal destacar el treball de cooperació i cohesió que representa la Xarxa de serveis d'informació juvenil «Montsià Jove». Aquesta iniciativa, integrada per tots els referents juvenils de la comarca, és un exemple del compromís de les administracions locals per oferir oportunitats i recursos a la joventut de tot el territori.

Així, conscients de la importància d'optimitzar recursos i oferir serveis de qualitat a tota la població jove del territori, tots aquests agents de joventut comarcals i locals treballen de forma mancomunada sota la marca «Montsià Jove» per:

- **Coordinar accions i programes** a nivell comarcal, evitant duplicitats i maximitzant l'impacte.
- **Compartir recursos i coneixements** entre els diferents municipis.
- **Oferir una oferta més àmplia i diversa** d'activitats i serveis per a la joventut.
- **Donar una resposta més eficient** a les necessitats i demandes de les persones joves del Montsià.

3.4 POLÍTIQUES LOCALS DE JOVENTUT AL MONTSIÀ

Com s'ha observat, tots els municipis del Montsià disposen de referents en matèria de joventut per definir, gestionar i executar les polítiques locals en aquesta matèria. La planificació estratègica d'aquestes polítiques de joventut es vehicula a través dels plans locals de cada municipi. Aquests documents, amb vigència quadriennal, defineixen les línies d'actuació a nivell local i la participació en els projectes supramunicipals de la Xarxa d'Informació Juvenil «Montsià Jove».

Els àmbits d'actuació prioritaris a nivell municipal descrits als respectius plans locals se centren principalment en les següents línies estratègiques:

- El lleure i l'esport com a vehicle educatiu.
- L'oci i la cultura entesos com a mecanismes de participació i inclusió.
- La formació i l'ocupació.
- La promoció de la salut.
- El foment de l'associacionisme i la cohesió social.

Pel que fa a la participació de les persones joves del municipi en el disseny i el desenvolupament dels plans locals de joventut, segons les dades de l'Observatori Català de la Joventut, és el Montsià l'única comarca de les Terres de l'Ebre que destaca el **paper actiu del jovent en el disseny i la gestió del pla local de joventut**.

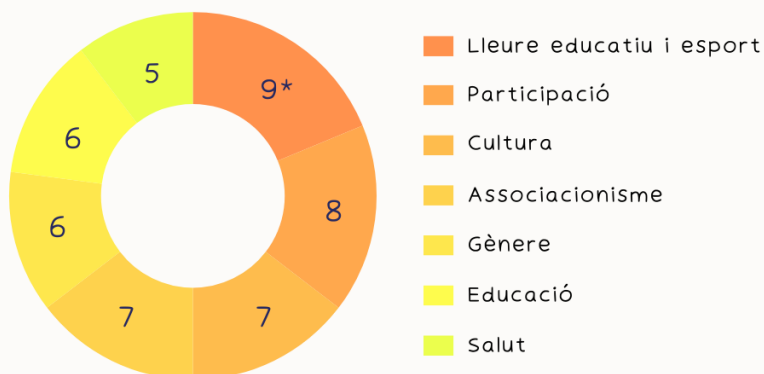
També es molt rellevant, i aquest ítem està igualat entre totes les comarques ebrenques, el fet que siguin **les persones joves qui generen les propostes** de les respectives planificacions.

Quant als àmbits d'actuació en què els ajuntaments del Montsià intervenen en matèria de joventut i segons dades extretes l'any 2022 per l'Observatori Català de la Joventut (dels 11 ajuntaments que van contestar-la) pren molta rellevància les actuacions executades en el camp del **lleure educatiu i l'esport**. En segon lloc és la **participació juvenil, l'associacionisme i la cultura**, els àmbits on s'engeguen més polítiques municipals adreçades al jovent dels seus municipis. Trobem en menor dedicació, però encara amb un percentatge elevat, aspectes relatius al **gènere, educació, salut, treball i interculturalitat**.

Per acabar, els àmbits on la intervenció dels municipis és quasi inexistent són la **inclusió social, l'habitatge, l'arrelament, el medi ambient i la mobilitat internacional**, amb una excepció, el municipi d'Ampostà consta com l'únic del Montsià que implementa accions en matèria de mobilitat internacional. La realitat és que aquestes accions actualment les executa l'Oficina Jove, amb seu a Ampostà, des del servei d'Oficina de Mobilitat i tenen efectes i abast comarcal.

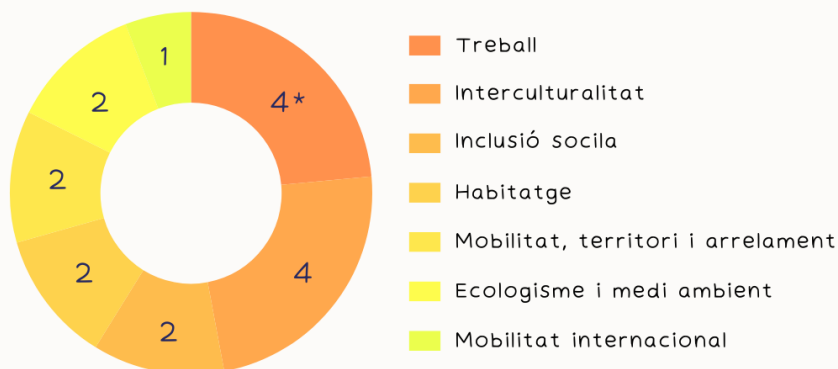
Quant a lleure educatiu i esport, tot i que en el moment de la recollida de dades van ser dos municipis, la Galera i Santa Bàrbara, els que van manifestar que no feien actuacions d'aquesta temàtica, actualment sí n'executen. Per tant, es pot dir que aquest àmbit té una cobertura del 100%. Quant a la resta d'àmbits estudiats, la distribució no es homogènia donat que la dedicació depèn de l'estructura econòmica de l'ens local.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ

• Núm. d'ajuntaments que intervenen en l'àmbit en matèria de joventut

ÀMBITS D'ACTUACIÓ

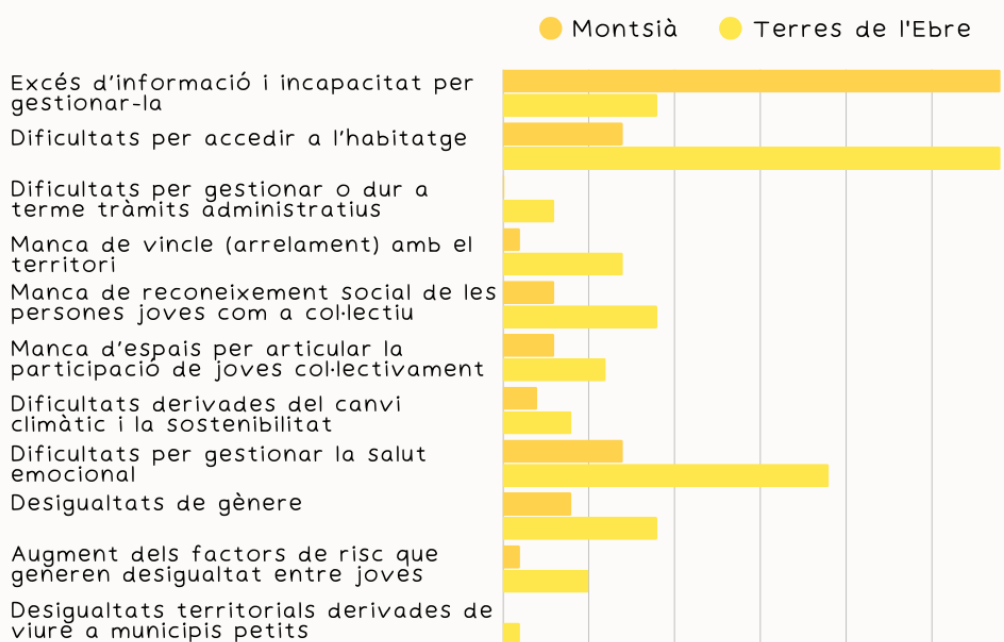

• Núm. d'ajuntaments que intervenen en l'àmbit en matèria de joventut

La lectura d'aquestes dades és molt rellevant, ja que determina àmbits prioritaris a intervenir per part de l'ens comarcal i àmbits per coordinar, col·laborar o donar suport per tal que la joventut de la comarca pugui disposar de la cobertura necessària en tots els camps que afecten el seu camí cap a l'emancipació definitiva.

Un altre ítem extret de les dades que el personal tècnic dels ajuntaments del Montsià va manifestar a l'enquesta de l'Observatori Català de la Joventut són les necessitats o problemàtiques que segons aquests professionals no s'aborden des de les polítiques de joventut. És molt rellevant l'opinió manifestada quant al fet que les **dificultats per accedir a l'habitatge** ocupin el primer lloc. Aquesta problemàtica no només preocupa al Montsià, també es manifesten en el mateix sentit les altres comarques ebrenques. La següent necessitat detectada és la relativa a les dificultats del jovent per gestionar la **salut emocional**. Aquest valor també ocupa el segon lloc a nivell de Terres de l'Ebre. Aquests dos ítems són els que més rellevància mostren, suposen un 63% del total a la nostra comarca, seguits en menor mesura per les problemàtiques derivades de les **desigualtats de gènere**, en un 36% i la **manca de reconeixement social de les persones joves com a col·lectiu** i la **manca d'espais i canals per articular la participació de les persones joves en l'àmbit col·lectiu**, en un 27%.

NECESSITATS JUVENILS NO ABORDADES

3.5 ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL DEL MONTSIÀ

A. POBLACIÓ

La comarca del Montsià ha experimentat un creixement demogràfic constant en els darrers anys, superant els 71.000 habitants el 2024. Aquesta tendència positiva es deu principalment a la immigració, tant estrangera com d'altres parts de Catalunya i de l'Estat, que compensa el creixement natural negatiu. Tot i aquest dinamisme, la comarca s'enfronta a reptes importants com l'envelliment progressiu de la seva població i una taxa d'atur superior a la mitjana catalana.

Segons les dades més recents de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), a 1 de gener de 2024, la població del Montsià se situava en 71.460 habitants, amb un lleuger predomini d'homes (36.180) sobre dones (35.280). Aquesta xifra representa un increment respecte als habitants registrats durant els darrers anys, consolidant una tendència a l'alça durant l'última dècada.

La densitat de població de la comarca se situa al voltant dels 97 habitants per quilòmetre quadrat, una xifra inferior a la mitjana catalana, fet que reflecteix el seu caràcter rural i la concentració de la població en nuclis urbans concrets. Aquesta baixa densitat, combinada amb les particularitats geogràfiques de l'entorn natural, podria influir en les oportunitats i amenaces que afronten les persones joves de la comarca, especialment pel que fa a **l'accés a serveis bàsics, transport, mercat laboral i les dinàmiques socials** pròpies de les zones menys urbanitzades.

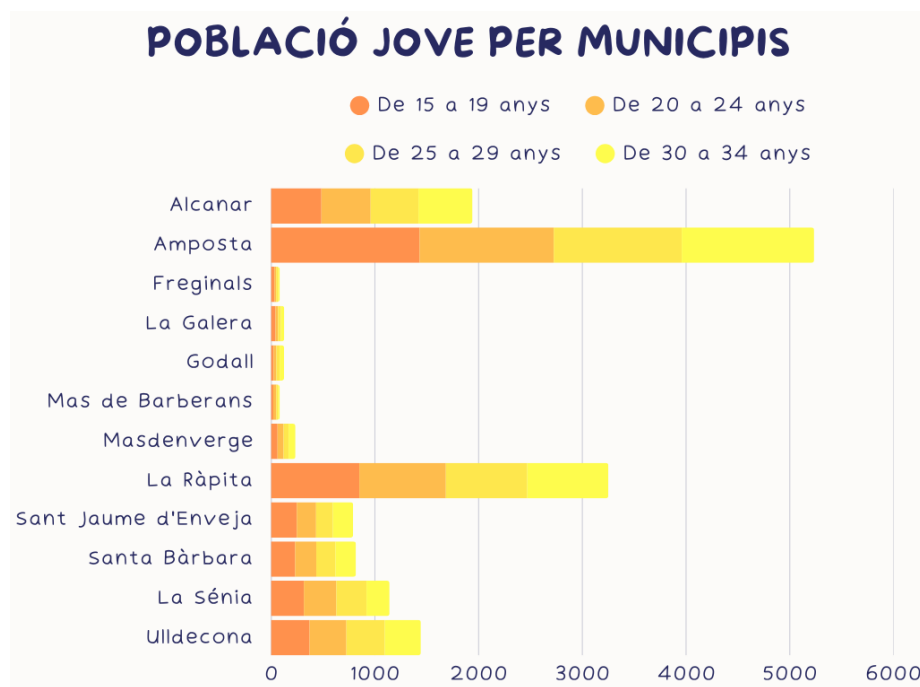
Segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), la població total de la comarca del Montsià l'any 2024 va ser de 71.460 habitants. Aquesta xifra representa un increment respecte als 70.023 habitants registrats l'any 2023, als 68.744 de l'any 2022 i als 68.263 de l'any 2.020, evidenciant una tendència de creixement demogràfic sostingut.

Com s'ha vist, la presència de població estrangera a la comarca és un aspecte a tenir en compte ja que aquests moviments migratoris són el motor del creixement poblacional. En efecte, l'any 2023, la comarca comptava amb 13.523 persones de nacionalitat estrangera, les quals representaven el 19,25% del total de la població. Aquesta proporció ha continuat augmentant i a principis de 2024, la població estrangera al Montsià ascendia a 14.498 persones, representant aproximadament el 20,3% de la població total.

Aquesta dada subratlla el caràcter multicultural de la comarca i la importància de garantir la inclusió i abordar les necessitats específiques d'aquest grup demogràfic en el Pla de Joventut.

Quant a la població jove de la comarca, dels 71.460 habitants, 15.267 són joves d'entre 15 a 34 anys, el que representa un 21% del total de la població comarcal. Quant a la distribució per edats, val a dir que és força homogènia. S'agrupa la població jove en quatre franges, de 15 a 19 anys, de 20 a 24 anys, de 25 a 29 anys i de 30 a 34 anys. La variació de densitat de població entre aquestes franges no és massa rellevant, així el grup d'edat més nombrós és el de 15 a 19 anys amb 4.104 joves, seguit pel de 20 a 24 anys amb 3.816 joves, el de 30 a 34 anys, amb 3.716 i finalment amb 3.631 joves, els que estan entre 25 i 29 anys.

El municipi amb més densitat de població jove és Amposta, amb un total de 5.234 persones de 15 a 34 anys, seguit de la Ràpita, amb 3.251, Alcanar, amb 1.941, Ulldecona, amb 1.443 i la Sénia amb 1.141 persones joves. Per tant, el pes de la població jove no és homogeni i presenta variacions significatives entre els diferents municipis, reflectint dinàmiques socials i econòmiques diverses que van des dels principals nuclis de serveis fins als pobles més petits i rurals.

En efecte, el 55% de la població jove de la comarca es concentra a Amposta i la Ràpita, els dos municipis més poblats. Això indica una clara tendència de la joventut a residir als nuclis que ofereixen més serveis, oportunitats educatives i laborals, així com una major oferta de lleure. En contra, els municipis més petits presenten un percentatge de població jove notablement inferior. Freginals (83 joves), Mas de Barberans (83 joves), Godall (124 joves) i la Galera (126 joves) són els casos més significatius.

Aquesta dada reflecteix el fenomen de l'èxode juvenil: les persones joves marxen a nuclis més grans o fora de la comarca per estudiar o treballar. Aquesta fuga de talent jove contribueix a l'envelliment i a la pèrdua de dinamisme social i econòmic d'aquestes poblacions.

B. OCUPACIÓ I MERCAT LABORAL

La inserció al mercat laboral és un dels eixos centrals del procés d'emancipació i del projecte de vida de les persones joves. Al Montsià, aquesta etapa està marcada per una sèrie de reptes estructurals que situen el jovent de la comarca en una posició de major vulnerabilitat en comparació amb la mitjana catalana.

L'any 2024, tot i un context de millora general del mercat de treball a Catalunya, l'atur juvenil al Montsià va continuar sent una de les principals problemàtiques socials. En efecte, segons l'Observatori del treball i model productiu i l'Informe anual del treball juvenil a Catalunya de l'any 2024 l'ocupació juvenil a Catalunya ha augmentat en 13.600 persones en el darrer any, un increment impulsat especialment per les persones joves de 25 a 29 anys.

En conseqüència, la població aturada juvenil cau fins a les 116.100 persones, el valor més baix per un quart trimestre des de 2.007. La taxa d'atur se situa en el 15% pel conjunt de la població juvenil, de tan sols el 9,1% entre els que tenen de 25 a 29 anys, però del 21,6% entre els de 16 a 24 anys. Pel que fa al Montsià, s'observa també una petita reducció quant a joves aturats/des, ja que d'un total de 436 persones a desembre 2024, passa a 409 persones a juny de 2025, segons les dades de l'Observatori del treball i model productiu. No obstant això, i donat que les dades de persones aturades varien segons els mesos, l'atur juvenil al Montsià representa en diferents mostres mensuals, un 13% de l'atur total registrat.

El mercat laboral del Montsià està fortament condicionat pel pes del sector serveis, lligat al turisme, i per les campanyes del sector agrari. Això provoca una alta estacionalitat en la contractació juvenil, amb pics de feina a l'estiu i períodes de molta inactivitat a l'hivern. Aquesta dinàmica fomenta contractes de curta durada i impedeix que molts joves puguin desenvolupar una carrera professional estable a la comarca. A més, a més, la realitat de la situació de la indústria al Montsià fa que les persones joves que accedeixen a un treball en aquest sector ho facin a través de contractes de curta durada i per tant siguin feines temporals que dificulten una estabilitat econòmica. Segons el registre d'informació juvenil de l'Agència Catalana de la Joventut les consultes més nombroses als Serveis de Joventut del Consell Comarcal del Montsià són, precisament, sobre treball i formació, fet que evidencia una necessitat d'orientació i acompanyament.

La qualitat de l'ocupació juvenil és un altre punt crític. Com passa a tot Catalunya, els joves del Montsià s'enfronten a la parcialitat no desitjada (treballar menys hores de les que voldrien) i a salaris baixos que dificulten enormement l'emancipació. L'informe Joventut i Subocupació (CTESC, 2024) assenyalava el risc de sobrequalificació, una situació en què els joves accepten llocs de treball per sota de la seva formació, especialment en un mercat laboral amb una oferta limitada de llocs qualificats.

Tot i que la Formació Professional és una via amb alts índexs d'inserció, al Montsià persisteix un desajust entre les aspiracions formatives dels joves i les oportunitats laborals reals que ofereix el teixit productiu local. Hi ha una manca d'oferta laboral en sectors emergents o d'alt valor afegit, fet que pot provocar una fuga de talent cap a l'Àrea Metropolitana de Barcelona o altres pols econòmics. Com s'ha comentat, les consultes sobre treball i educació van ser les més nombroses als Serveis de Joventut del Montsià durant el 2024. Això demostra la preocupació i la necessitat d'orientació del col·lectiu.

Per tant, s'observa que l'atur juvenil al Montsià no és una qüestió conjuntural, sinó un problema estructural, amb una taxa semblant a la mitjana catalana. A més a més, com ja s'ha comentat, la important dependència del turisme estacional i de l'agricultura, juntament amb la contractació temporal a la indústria, genera un mercat de treball precari i inestable per al jovent. Aquesta escassetat d'oportunitats laborals qualificades i estables actua com un factor expulsor per als joves amb més formació, originant un repte als poders públics que impliqui la retenció del talent jove al territori. Tot això fa necessàries actuacions coordinades que no només abordin l'atur, sinó també la qualitat de l'ocupació. Les polítiques actives d'ocupació (com els programes Treball i Formació o Joves en Pràctiques) són importants, però insuficients si no es treballa per a la diversificació del model productiu comarcal.

En aquest sentit, s'ha de prioritzar accions d'orientació i acompanyament laboral personalitzat i donar un suport decidit a l'emprenedoria juvenil com a via per a la creació d'autoocupació i la generació de noves oportunitats arrelades al territori.

C. FORMACIÓ

La comarca del Montsià presenta una xarxa de centres d'ensenyament secundari que cobreix les necessitats d'escolarització obligatòria i post obligatòria del seu jovent. Tots aquests centres es troben distribuïts pel territori, però se centralitzen en els municipis més grans que acullen als i les estudiants dels pobles més petits.

D'aquesta manera és Amposta, la capital de comarca, el municipi que acull més instituts i centres formals d'educació, Institut Montsià, Institut de Tecnificació, Institut Ramon Berenguer IV, Escola Agrària i l'Escola d'Art i Disseny d'Amposta. El segueix la Ràpita amb l'Institut els Alfacs i l'Institut d'Estudis Professionals Aquícoles i Ambientals de Catalunya (IEPAAC). Els altres municipis que compten amb centres formatius són la Sénia (IES la Sénia), Alcanar (IES Sòl de Riu) i Ulldecona (IES Manuel Sales Ferré). Aquests centres imparteixen segons el cas, tant Educació Secundària Obligatoria, Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior com Formació Professional.

Quant a l'oferta universitària, la comarca del Montsià només disposa d'una modalitat d'estudis en el campus que l'Escola Universitària de la Salut i l'Esport, centre adherit a la URV, té ubicat a Amposta, en concret és el grau de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport.

No obstant això, existeixen opcions que apropen l'educació superior als joves del territori. En efecte, la proximitat amb Tortosa, capital de la veïna comarca del Baix Ebre, on s'ubica el Campus Terres de l'Ebre de la Universitat Rovira i Vigili, facilita l'accés a la joventut montsianenca a estudis universitaris. En concret, els estudis de grau i màster que poden cursar estan relacionats en àmbits com l'educació, la infermeria o l'administració i direcció d'empreses. També poden aprofitar les opcions que ofereix la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Aquesta darrera compta amb un conveni amb el Consell Comarcal del Montsià que el converteix en un punt de suport que, situat a Amposta, permet apropar els estudis a distància a la població jove de la comarca.

Pel que fa al número de persones joves estudiants, segons les darreres dades de l'IDESCAT, el total d'alumnes matriculats en ensenyaments secundaris al Montsià durant

el darrer curs del que es tenen dades, 2022-2023, va ser de **5.347 joves**. Aquesta xifra es desglossa de la següent manera:

- **Educació Secundària Obligatòria (ESO):** 2.983 alumnes
- **Batxillerat:** 693 alumnes
- **Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM):** 901 alumnes
- **Cicles Formatius de Grau Superior (CFGS):** 608 alumnes
- **Programes de Formació i Inserció (PFI):** 162 alumnes

Aquestes dades mostren com la joventut del Montsià es decanta per la formació professional i menor mesura per cursar estudis de batxillerat un cop assolida l'Educació Secundària Obligatòria. S'observa la important demanda de cicles formatius a la comarca.

D'aquesta manera, l'oferta formativa per als i les joves que finalitzen l'etapa obligatòria és força variada i representa un element clau per al seu desenvolupament i arrelament al territori, ja que es tracta de persones joves que es formen aquí i poden aplicar els seus coneixements a empreses d'aquí, evitant així, la temuda fuga de talent. Els instituts de la comarca ofereixen una diversitat de cicles formatius de grau mitjà i superior en diferents famílies professionals. Destaca l'oferta dels diferents centres, amb cicles adaptats a les necessitats del teixit productiu local, com ara els relacionats amb l'agricultura, l'electrònica, el comerç i màrqueting, l'administració o l'atenció a les persones. Aquests estudis es complementen en d'altres de més nous en temàtica maritimopesquera, imatge i so, arts gràfiques o indústries alimentàries.

Una altra realitat a tenir en compte la presenten aquelles persones joves que han abandonat els estudis obligatoris de forma prematura, és a dir, que no han obtingut el títol de l'ESO. De fet, segons el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya el Montsià té el percentatge més elevat d'abandonament durant l'Educació Secundària Obligatòria a Catalunya, el 0,97%.

Aquest fet implica que moltes persones joves quedin fora del sistema educatiu i genera l'obligació als poders públics d'intervenir per reconduir aquestes situacions. En efecte, la comarca compta amb diversos Programes de Formació i Inserció que proporcionen una formació bàsica i professional a aquest col·lectiu jove per facilitar la seva inserció laboral o el seu retorn al sistema educatiu. Aquests programes s'imparteixen en centres com l'INS Montsià, amb perfils com el d'Auxiliar de Muntatge i Manteniment d'Equips

Informàtics. La comarca també compta amb un centre de noves oportunitats, Fundació Gentis, que ofereix també itineraris de PFI i opcions formatives a persones joves que han abandonat el sistema formal.

Complementa aquesta oferta formativa les opcions de formació no formal que la comarca posa a disposició del seu jovent. Així, des de l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal del Montsià es dissenya cada any un catàleg de cursos de formació per a persones joves en àmbits del seu interès. Principalment aquestes formacions van adreçades a assolir l'objectiu de diversificar l'oferta formativa de la comarca i són cursos relacionats amb al sector de l'educació en el lleure, com monitoratge, premonitoratge o direcció de lleure, i cursos complementaris a aquests, dissenyats a partir de les demandes del propi jovent.

Aquesta oferta formativa busca precisament, dotar a la joventut del Montsià de nous coneixements, potenciar les competències bàsiques o adquirir-ne de transversals amb l'objectiu de que aquestes persones joves puguin arribar a ser més competitives al mercat laboral i optar a feines més qualificades. De la mateixa, manera intenta apropar al territori cursos de temàtiques específiques que difícilment es troben fora dels grans nuclis poblacionals com Tarragona o Barcelona.

D. SALUT I ENTORN

En el marc de l'apartat dedicat a l'estudi de la salut de la població jove de la comarca del Montsià, val a dir que, a grans trets, la salut dels joves del territori s'alinea amb les tendències observades a tot Catalunya. Així, si bé la majoria d'aquesta joventut gaudeix d'una bona salut general, emergeixen reptes significatius en temes com el benestar emocional i la salut mental.

En efecte, la salut és un ítem molt rellevant per assolir l'objectiu final que és l'emancipació, si no es compta amb un bon estat físic i mental, difícilment es poden afrontar les transicions educatives, domiciliars o laborals per assolir la independència familiar. Per aquest motiu, el benestar de les persones joves i la qualitat de vida és un dels reptes del Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030. En aquest sentit, tal com ho determina aquest document s'ha d'abordar la salut en sentit ampli, és a dir s'ha de tenir en compte la individual i la salut de l'entorn per arribar a assolir un model de salut integral i centrat en els actius de benestar de la joventut.

En el marc del Pla de salut de Catalunya 2021-2025 i segons el Pla de salut 2021-2025 de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre, la salut de les persones joves al Montsià presenta un quadre complex. Tot i que, en general, la joventut montsianenca percep el seu estat de salut com a bo, existeixen reptes significatius que mereixen una atenció prioritària en les polítiques de joventut dels propers anys.

Un d'aquests seria la **salut mental i el benestar emocional**. Segons l'OMS, una de cada quatre persones experimentarà algun problema de salut mental al llarg de la seva vida. Hi contribueixen factors biològics, socioeconòmics, culturals i ambientals. Segons aquest informe l'any 2020, més d'una quarta part de la població de les Terres de l'Ebre a partir dels 15 anys presentava malestar emocional, el qual augmentava amb l'edat i era més prevalent als grups socials més desfavorits. Tot i que els efectes psicològics de la COVID-19 ha afectat a tota la població, les persones joves han representat un dels col·lectius poblacionals especialment vulnerables.

A nivell de Catalunya es detecta un increment en l'existència de problemes d'ansietat i depressió entre la població jove, que tenen a veure en aspectes relatius a la incertesa socioeconòmica i la pressió acadèmica i social. En efecte, existeix una clara correlació entre el nivell de renda i la salut mental. A Catalunya, els joves amb rendes baixes presenten una prevalença significativament més alta de trastorns mentals greus i tenen una taxa d'activació del codi risc de suïcidi fins a cinc vegades superior a la dels joves de rendes altes. També les desigualtats de gènere intervenen en el sentit que les noies joves presenten taxes més elevades de malestar emocional, ansietat i depressió en comparació amb els nois.

A la comarca del Montsià les persones joves tenen accés a serveis de suport com per exemple el servei de salut de l'Oficina Jove i altres recursos específics com per exemple el programa "Ocell de Foc", destinat a fomentar el benestar emocional de joves d'entre 16 i 30 anys.

No obstant això, la demanda creixent i la necessitat d'una major descentralització dels serveis especialitzats són reptes importants. L'Enquesta de salut de Catalunya 2020 mostra que a les Terres de l'Ebre s'han multiplicat els problemes de salut mental entre els i les més joves. No és en va dir que la mort per suïcidi va representar l'any 2020 la primera causa de mort en les dones de 15 a 34 anys i en homes de 15 a 44 anys. Tot i que la taxa de mortalitat per suïcidis a Catalunya va a la baixa, el suïcidi continua sent la primera causa de mort entre les persones joves.

Un altre punt a o repte important és el tema del **consum de substàncies i les addiccions** (tabac, vapejadors, alcohol i altres drogues, però també l'ús de pantalles, videojocs, joc patològic, apostes, etc.) És importat tenir-ho en compte i establir objectius reals i assolibles per dissenyar accions adreçades a reduir conductes de risc entre el jovent.

S'ha de tenir present que els rols de gènere i les condicions socioeconòmiques tenen molta influència en les conductes relacionades amb la salut. En aquest sentit, les dones tenen unes conductes més saludables que els homes, i els grups més desafavorits i amb un nivell d'estudis més baix tenen conductes menys saludables. A nivell de Catalunya, l'alcohol continua sent la substància més consumida i el cànnabis és la droga il·legal més prevalent. L'ús problemàtic de les pantalles (videojocs, xarxes socials) i el joc amb diners en línia són fenòmens en augment. Una enquesta de l'Agència de Salut Pública de Catalunya alerta d'un increment del risc de trastorn per ús de videojocs, especialment en nois, i d'ús compulsiu d'internet, sobretot en noies.

Un altre tema important a tenir present dins d'aquest apartat seria el relatiu a la **salut sexual** de les persones joves. L'educació, la informació i l'atenció són aspectes fonamentals per al desenvolupament saludable de les persones joves i per a la prevenció de riscos.

Segons el Pla de salut de la regió sanitària de Terres de l'Ebre, al nostre territori la taxa d'incidència de les infeccions de transmissió sexual (ITS) es troba per sota de la mitjana de Catalunya. No obstant això, s'ha de continuar amb la necessitat de practicar i reforçar les campanyes de prevenció i sensibilització.

En la mateixa línia de treball s'ha d'abordar el tema dels drets sexuals i reproductius. Les persones joves han de tenir a l'abast tota la informació necessària per garantir el coneixement dels serveis de salut sexual del territori, l'atenció de qualitat, el dret a la interrupció voluntària de l'embaràs, l'accés a anticonceptius, la diversitat sexual i de gènere, la prevenció, l'equitat menstrual, etc. En aquest sentit, també s'ha de fer referència a nous aspectes que l'evolució actual ha creat i que s'han d'abordar i tenir presents al moment de dissenyar les polítiques de joventut. Així, a la Jornada de l'Adolescència de les Terres de l'Ebre, celebrada a Alcanar, es va posar de manifest la importància d'abordar temes com la sexualitat digital, l'accés a la pornografia, etc.

Davant de tot això, s'ha de tenir present que una bona salut física i mental està intrínsecament lligada a un **entorn saludable**, la salut dels joves també està condicionada per la qualitat ambiental del seu entorn.

El fet de disposar d'un marc natural sa, anima a practicar hàbits saludables, com l'alimentació o l'activitat física regular. De fet, el Pla de Salut de Catalunya reconeix la vinculació directa entre el contacte amb espais verds i blaus i la millora del benestar físic i emocional. El potencial del Montsià en aquest sentit és enorme, i cal promoure que els joves coneguin, gaudeixin i respectin el seu entorn natural com una font de salut, ja que si bé aquest entorn ofereix oportunitats per a un estil de vida actiu, cal no oblidar i estar atents a la influència de patrons de consum menys saludables i del sedentarisme, especialment vinculat a l'oci digital, que també es detecta en un percentatge a l'alça a la comarca.

E. HABITATGE

L'accés a l'habitatge representa una de les prioritats del repte d'independència juvenil del PNJCat 2030. Efectivament disposar d'una residència per viure és un dels pilars fonamentals per assolir l'emancipació. Representa l'element indispensable per transitar cap a la independència i la vida adulta, és més, constitueix la darrera transició per assolir la definitiva emancipació, ja que és la conseqüència natural de les transicions educatives i laborals.

L'accés a l'habitatge s'ha convertit en un dels principals obstacles per al desenvolupament d'un projecte de vida autònom per part del jovent. Aquesta problemàtica, de caràcter estructural a tot Catalunya, té les seves particularitats al Montsià.

Segons les dades del Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASÒL el preu del lloguer als municipis del Montsià segueix en general una tendència a l'alça. Aquesta tendència sumada a la inflació i a la precarietat laboral juvenil, genera un escenari de gran dificultat. El preu mitjà del lloguer durant l'any 2024 mostra una mitjana de 360€, està entre els 481,83€ de Sant Jaume d'Enveja i els 351,25€ de la Sénia.

La conseqüència directa d'aquesta situació és una taxa d'emancipació residencial molt baixa. A Catalunya, només un de cada cinc joves d'entre 16 i 29 anys viu fora de la llar familiar. Aquesta dada, tot i ser general, reflecteix fidelment la realitat del jovent montsianenc, que veu retardada la seva transició a la vida adulta per la impossibilitat d'assumir el cost d'un habitatge. A més a més, l'oferta de pisos de lloguer per a tot l'any al territori és limitada i s'agreuja en municipis costaners per la pressió de l'habitatge d'ús turístic.

Aquesta situació també empitjora pel fet de la precarietat laboral del jovent. En efecte, els salaris baixos, la temporalitat i la parcialitat dels contractes laborals dificulten l'acreditació de solvència econòmica que en molts de casos exigeixen els propietaris per formalitzar els lloguers. Quant a l'opció del lloguer d'habitacions, tampoc és garantia d'èxit. Si bé aquesta opció és, per a molts joves, l'única via d'accés a l'habitatge, l'oferta de pisos per compartir al Montsià no sempre està publicitada, ni regulada, generant situacions d'incertesa i, en ocasions, d'abús. A més els preus que s'estableixen en aquesta modalitat també són molt elevats.

La darrera opció que es planteja, l'adquisició de vivenda, també suposa una realitat inabastable per al jovent montsianenc. Amb un preu mitjà per metre quadrat que, tot i ser dels més baixos de Catalunya, continua sent elevat per a la capacitat d'estalvi juvenil, la compra d'un habitatge és una opció pràcticament impossible per a la majoria de joves sense un suport familiar.

Malgrat les dificultats, existeixen recursos públics per donar suport al jovent en el seu procés d'accés a l'habitatge. És fonamental que aquests recursos siguin coneguts i accessibles amb l'execució de campanyes informatives a l'abast de tothom. Actualment els ajuts del Govern d'Espanya i de la Generalitat de Catalunya per al lloguer o adquisició de vivenda són els més rellevants i les gestions d'aquests ajuts les realitza l'Agència de l'Habitatge de Catalunya a través del Consell Comarcal del Montsià.

Així, L'Agència de l'Habitatge de Catalunya és l'organisme de la Generalitat que dissenya i executa les polítiques d'habitatge. Al territori, la seva actuació es materialitza a través de les oficines locals i comarcals. Al Montsià, l'Oficina Comarcal d'Habitatge està ubicada a la seu del Consell Comarcal del Montsià, a Amposta. Aquesta oficina és la finestra única de referència per a la ciutadania en matèria d'habitatge i el principal recurs per al jovent. L'Oficina Comarcal d'Habitatge ofereix informació i tramitació de les convocatòries d'ajuts al lloguer, gestiona la Borsa d'Habitatge de Lloguer, ofereix assessorament en matèria de drets i deures dels llogaters i tramita les cèdules d'habitabilitat i altres procediments administratius.

Un dels serveis a l'abast de la joventut és la Borsa d'Habitatge de Lloguer del Montsià. Aquest és un servei públic i gratuït de mediació entre propietaris i llogaters que gestiona el Consell Comarcal. L'objectiu és mobilitzar habitatges buits cap al mercat de lloguer assequible, oferint seguretat i garanties a ambdues parts.

Com a conclusió, no es pot obviar que el fet de disposar d'un habitatge digne i adequat és un dret reconegut a la Constitució Espanyola. Aquest fet és molt rellevant i per això mateix el PNJCat 2030 reconeix l'accés a l'habitatge com un dret i aposta per la promoció d'accions que permetin crear un parc d'habitatge públic que sigui capaç d'incidir en els preus del mercat lliure, prioritzar el lloguer i reduir el nombre d'habitatges buits. En aquesta mateixa línia s'han de dissenyar les polítiques de joventut del Montsià.

F. PARTICIPACIÓ JUVENIL

En aquest punt s'aborda la dimensió comunitària de l'activitat de les persones joves a la comarca del Montsià. Per realitzar l'estudi s'analitzarà la participació de la joventut del territori agafant com a eixos principals l'oci i les noves formes de socialització, l'associacionisme juvenil i la participació política i cívica. S'entén que les persones joves són el motor de canvi i transformació a una societat i per tant la seva opinió ha de ser manifestada i escoltada, però per això ha de vehicular-se a través de mitjans efectius.

En aquest sentit la dimensió pública i comunitària de l'activitat de les persones joves del Montsià presenta reptes significatius. La joventut de la comarca té una participació que es manifesta de forma intermitent i sovint allunyada dels espais formals de presa de decisions.

El primer repte a analitzar seria l'**oci** i les formes de socialització. Es constata un fort pes de l'oci digital i les xarxes socials com a principals espais de relació. Aquesta realitat conviu amb la participació en activitats culturals i festives arrelades al territori, com les festes majors dels municipis, que es converteixen en punts de trobada importants.

Efectivament, l'ús intensiu de les xarxes socials i plataformes digitals és una realitat en les futures generacions. Aquesta tendència subratlla la importància de l'espai digital com a sector de socialització i consum d'informació, però també alerta sobre el risc d'un oci cada cop més individual i passiu.

D'altra banda, la manca d'espais d'oci per a joves i una oferta poc atractiva per al jovent, no faciliten la lluita contra aquest sedentarisme. Es detecta una manca d'equipaments juvenils autogestionats (casals joves) a la majoria de municipis del Montsià. Aquests espais faciliten molt la socialització ja que es converteixen en entorns segurs per tal que les persones joves puguin desenvolupar iniciatives pròpies i manifestar opinions i pensaments entre iguals.

Quant a l'oci organitzat, és a dir activitats organitzades per administracions públiques o associacions, se centra sobretot, en activitats esportives i culturals, com ara concerts, competicions esportives o tallers formatius, entre d'altres. L'objecció a aquesta oferta d'oci estructural és que a més de ser insuficient i poc diversificada, sovint no connecta amb els interessos reals dels i les joves perquè ve establerta des de l'administració.

Tanmateix, aquests esdeveniments són molt ben acollits pel jovent i es converteixen en espais de trobada, de canvi d'impressions i de coneixença, on persones joves de tota la comarca interactuen i on els poders públics poden aprofitar per gestionar campanyes públiques. Un exemple serien les festes majors de cada municipi, els concerts, els festivals de música, els esdeveniments esportius, activitats de lleure, les fires, els cursos o tallers, etc. Cada cop més aquestes actuacions venen comandades pels mateixos joves, fet positiu ja que potencia la capacitat de la joventut d'incidir en les decisions de la col·lectivitat, d'aprendre la importància d'organitzar-se per fer-se sentir i de comprometre's a l'assoliment de resultats.

Pel que fa a l'**associacionisme**, a la comarca del Montsià es compta amb un teixit associatiu juvenil, que si bé presenta alguns exemples consolidats, es mostra en general feble i desigual en el territori. No obstant això, grups de joves organitzats en trobem a la majoria de municipis:

Amposta	Les Serenes <i>(No són associació com a tal)</i>
Sant Jaume d'Enveja	Consell de Joves SJ
Santa Bàrbara	Associació Joventut Planera
Alcanar	Associació juvenil JOCA
Ulldecona	Jovens falduts
La Sénia	Joves Seniens
Mas de Barberans	Associació de joves Gent masovera
La Galera	Associació de joves Els Sapets
Godall	Associació de joves de Godall
Masdenverge	Associació de joves Font del peu
La Ràpita	Associació jove la Ràpita Jove Cambra Internacional

Aquestes associacions no funcionen per igual en cada municipi, algunes són més actives que d'altres. En aquest sentit, trobem exemples en què són les mateixes associacions les que organitzen actes i d'altres, que col·laboren amb l'ens públic en l'organització, funcionament o valoració.

Les problemàtiques que es detecten en aquestes associacions de joves són, principalment, el relleu generacional, la burocràcia o la desvinculació de determinats col·lectius que es qüestionen l'entrada per desconexió o per por a no encaixar.

Juntament a aquesta realitat, es troben també un seguit d'associacions culturals, esportives, de lleure, vinculades a activitats festives, etc. en les quals, tot i no ser de naturalesa jove, tenen moltes persones joves associades.

Per tant, l'associacionisme juvenil al Montsià és una realitat que no s'ha d'obviar, al contrari, s'ha de potenciar i donar suport. L'Àrea de Joventut del Consell Comarcal del Montsià ha impulsat projectes per enfortir aquest teixit i ha de continuar en aquesta línia.

En l'àmbit de la **participació cívica i política del jovent**, s'ha de partir que tot i ser un col·lectiu crític, no acaba de vehicular les seves demandes per canals formals i en conseqüència, la desconexió entre la joventut i les institucions és evident. La participació en espais formals de decisió política és residual, la qual cosa no implica una manca d'interès i preocupació per les qüestions públiques, sinó una profunda crisi de confiança en els canals tradicionals. La militància de joves en partits polítics és molt baixa a la comarca, seguint la tendència general a Catalunya, malgrat tot, això no significa desinterès, sinó una desconexió amb les formes tradicionals de fer política. Les institucions polítiques són percebudes com a estructures rígides, allunyades de les seves preocupacions quotidianes i poc permeables a les seves demandes. Al Montsià hi ha municipis que convoquen assemblees o consells consultius amb joves, però molts cops aquests tenen un caràcter testimonial i una capacitat d'incidència real limitada. Això genera frustració i desinterès per part de la joventut. Per acabar, tot i que no hi ha dades de participació electoral desagregades per comarques, l'abstencionisme juvenil és un fenomen reconegut a nivell de país, així, les tendències a Catalunya indiquen una major abstenció entre el col·lectiu jove.

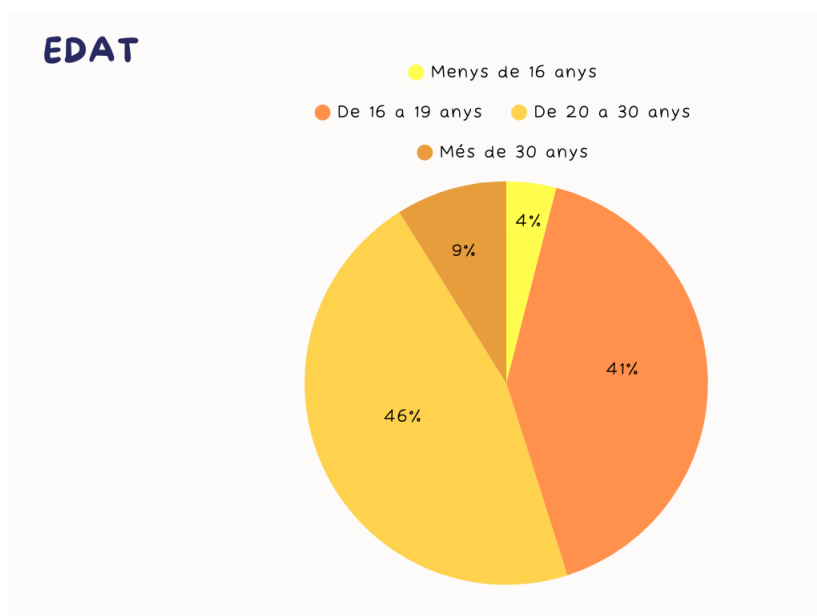
No obstant això, la veu del jovent se sent, però adopta noves formes de participació. El jovent mostra inquietuds per qüestions socials i globals com el feminisme, el canvi climàtic, la defensa del territori o drets LGBTIQ+, per exemple. L'activisme juvenil al Montsià es manifesta principalment a través de moviments socials i causes concretes, amb una participació més horitzontal, puntual i sovint articulada a través de les xarxes socials. Així, tenen la capacitat d'organitzar manifestacions, campanyes de sensibilització online o accions de protesta amb impacte mediàtic, però que rarament es tradueixen en un diàleg fluid amb les institucions.

3.6 RESULTATS DEL QÜESTIONARI DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT

Aquest anàlisi de la realitat juvenil a la comarca del Montsià s'ha de posar en relació amb les dades extretes del qüestionari que des de l'Àrea de Joventut del Montsià s'ha publicat i posat a l'abast de totes les persones joves de la comarca. També s'ha de relacionar amb les opinions i judicis de valors manifestats per les i els joves que han assistit als grups de discussió, reunions o entrevistes.

Quant al qüestionari en línia del pla comarcal de joventut que s'ha publicat durant els mesos de juliol a setembre de 2025, s'han obtingut un total de 338 respostes i ha participat jovent de tots els pobles del Montsià.

Lògicament, la participació ha estat proporcional a la població de cada municipi, de manera que la majoria de respostes provenen de joves d'Amposta, la Ràpita, la Sénia i Alcanar. És destacable observar que un 67% de les persones que han participat són dones, davant d'un 32% d'homes i només un 1%, en concret 5 respostes, han manifestat tenir una identitat no binària. La majoria de persones participants, tant al qüestionari com a les reunions i entrevistes, es troben dins la franja de 16 a 30 anys.

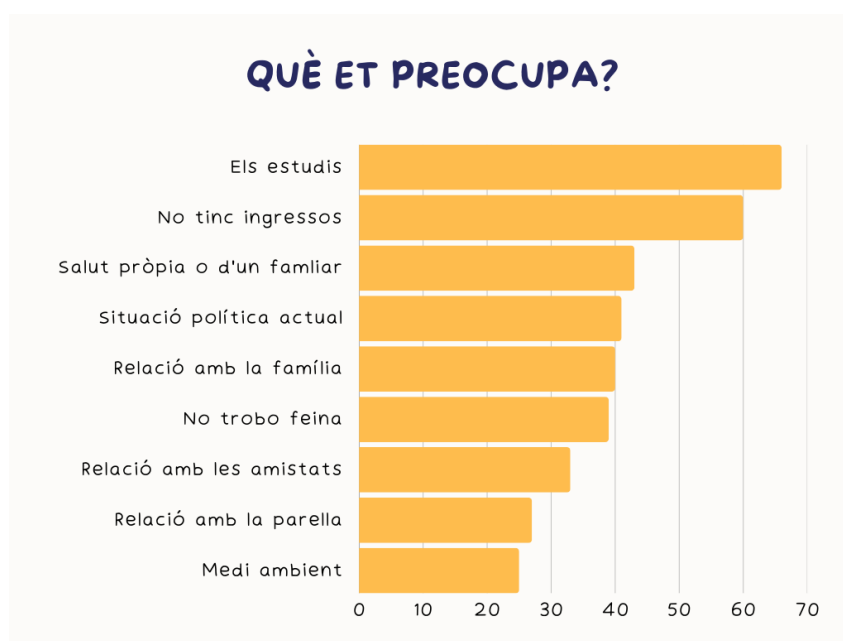
Aquestes persones entrevistades actualment estudien, en concret, un 61 % està estudiant, davant d'un 29% que treballa i un 10% que cerca feina. Aquesta dada posa de manifest la tipologia de públic que s'atén des dels serveis comarcals de joventut, bàsicament estudiants i joves que acaben l'etapa formativa obligatòria i o bé busquen

orientació per a noves opcions formatives o bé es troben en el moment d'entrar al món laboral. S'ha de posar de manifest que tot i que la majoria comenten que han acabat amb èxit els estudis, un 12% reconeix que els ha abandonat sense l'obtenció del títol.

Quant a l'ocupació, un 46% de les persones participants treballen amb contractes temporals, un 2% ho fan amb contractes de pràctiques i només un 19% ocupen un lloc fix. La resta o bé, treballen en la modalitat de fix discontinuo o directament ho fan sense contracte. No obstant això, el grau d'emancipació que s'extreu de l'estudi és molt baix, només un 27% ha assolit la plena independència. Els motius que dificulten aquesta són la falta d'ingressos propis per motius laborals (salaris baixos, precarietat de contractes, feines poc estables i falta d'ocupació), seguit dels motius d'accés a l'habitatge (preus i manca d'oferta)

De fet quan es pregunta pels temes sobre els què demanarien assessorament, l'orientació laboral, seguida de la informació sobre cursos ocupacionals i educació són els aspectes que destaquen per sobre de l'habitatge, la mobilitat internacional, el lleure o la salut.

De l'estudi dels aspectes relatius a la salut de la joventut s'observa que les persones participants reconeixen que tenen una salut física de notable alt (8,9 punts sobre 10), però una salut mental que tot i no ser molt baixa, la puntuen en 7,5. Aquest malestar emocional el provoquen de més a menys les preocupacions que les i els joves tenen en els estudis, perquè no disposen d'ingressos, per la salut pròpia o d'algun familiar, per la situació política actual, per la relació amb la família, perquè no troben feina, per la relació amb les amistats, la relació de parella i el medi ambient.

Pel que fa als consums de risc, s'ha preguntat al jovent per quines d'aquestes conductes fan més sovint. El fet de fumar tabac i beure alcohol són les dos conductes que obtenen la puntuació més elevada. No obstant això, la joventut entrevistada reconeix que porten una vida molt saludable, ja que, s'observa que la majoria de joves mai realitza aquestes activitats.

Quant als aspectes relatius a la salut sexual, referir que tot i que la gran majoria expressen no mantenir relacions sexuals sense prendre precaucions, un 18% de les persones enquestades sí n'han mantingut de manera sovint sense cap tipus de protecció.

Quant a la participació juvenil en activitats organitzades, els actes esportius són els que destaquen amb més participació, seguits dels musicals i els educatius (cursos). Podem entendre que la joventut que es troba federada, que pertany a algun club esportiu, a alguna associació musical o similar participa freqüentment en les activitats que organitzen. Per tant mostren més interès en aquestes accions que no en temes literaris, folklòrics o teatrals. De fet, la meitat dels i les joves del Montsià entrevistats comenten que pertanyen a alguna associació o moviment organitzat. Les associacions esportives, culturals i de joves són, per ordre, les que més joventut aglutinen.

També s'ha preguntat per l'oci al Montsià. La joventut en puntua l'oferta amb un aprovat just. Consideren que s'haurien de celebrar més concerts o festivals de música, seguit de discoteques, cinemes i en menor proporció, museus.

L'enquesta i les entrevistes acaben amb unes preguntes directes, de les que es poden extreure les següents conclusions. Tot i que a la majoria de la joventut no li agradaria tenir implicació en la política local, ni participa en actes d'aquesta naturalesa, un 25% manifesta interès en aquests temes.

També s'obté la puntuació, amb una pregunta amb múltiples respostes, sobre els temes que més preocupen a la joventut. Una ampla majoria de les persones entrevistades comenten que els angonen els sentiments de discriminació als col·lectius LGBTQ+ (en concret un 65%), els preocupa el futur de l'entorn natural (un 94%) i els fenòmens migratoris (un 80%).

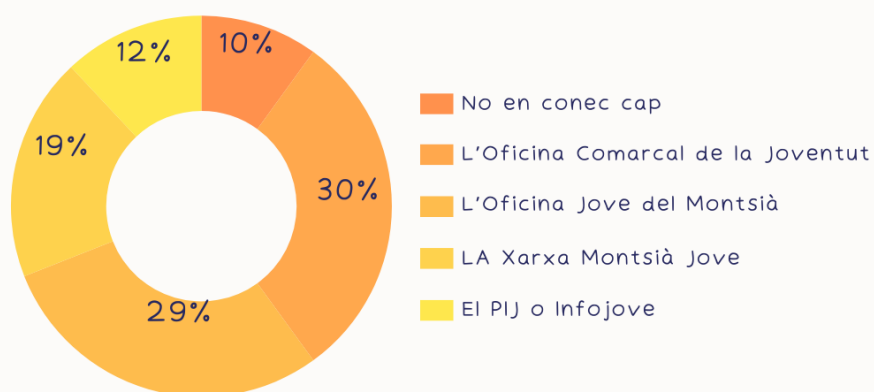
Per últim, consideren que els poders públics han d'executar polítiques adreçades específicament a persones joves en matèria de treball, de salut, d'oci i cultura, d'habitatge, d'educació formal i no formal, de medi ambient i de suport a l'associacionisme.

Conclou el qüestionari amb la reflexió sobre els canals d'atenció a les persones joves del Montsià i el coneixement o no dels serveis de joventut, tant comarcals com locals, que la població jove de la comarca té al seu abast.

Quant als canals, la joventut prioritza les comunicacions que ofereix la missatgeria en línia. Les comunicacions a través del WhatsApp (32%) o a través dels missatges d'Instagram (22%) són les vies més votades, seguides pel correu electrònic (18%) En canvi, els canals que implica comunicació directa i immediata, són els menys valorats amb un 15% les trucades telefòniques i un 13% les atencions presencials.

Pel que fa referència al grau de coneixement o no dels serveis juvenils, tot i que la joventut del Montsià majoritàriament coneix els serveis que té a disposició a la seva comarca, hem de destacar que encara un 10% d'aquestes persones joves no en coneix cap. Tot i això, suposa un percentatge baix, ja que la majoria coneixen l'Oficina Comarcal de la Joventut (30%), l'Oficina Jove del Montsià (29%), la Xarxa Montsià Jove (19%) i el punt d'informació juvenil o infojove del seu municipi (12%).

QUINS SERVEIS DE JOVENTUT CONEIXES?

3.7 CONCLUSIONS

Com s'ha observat a la diagnosi, i d'acord amb les dades extretes del qüestionari que anteriorment s'ha analitzat, la situació de la joventut montsianenca revela un panorama complex i ple de reptes. Els i les joves de 16 a 30 anys es troben en una cruïlla vital, atrapats entre un fort arrelament al territori i un conjunt de barreres estructurals que dificulten greument el seu procés d'emancipació i el desenvolupament d'un projecte de vida autònom.

En primer lloc s'ha observat que la distribució poblacional de la massa jove és equivalent a la grandària del municipi. També ho reflecteix el treball de camp, de fet al qüestionari s'observa que la participació correspon a la mateixa proporció.

Les persones joves del Montsià tendeixen a residir a nuclis on les oportunitats educatives, laborals, d'oci, de serveis són majors i aquestes s'ubiquen a municipis grans. També és molt important destacar les dificultats per desplaçar-se entre pobles de la comarca, i com aquestes augmenten quan el desplaçament és a municipis petits.

Tot i això, hi ha períodes a l'any (vacances, esdeveniments locals festius, etc.) que l'èxode de joventut a pobles petits és significatiu. En efecte, el sentiment de pertinença al propi municipi es té present al Montsià i quan les obligacions ho permeten, els i les joves tornen a les llars d'origen. A més a més, tot i les dificultats quant a transport públic, hem de reflexionar sobre el massiu desplaçament de la joventut a les festes majors, festivals de música i altres esdeveniments organitzats per pobles petits. La majoria de vegades aquests actes són casos d'èxit total els quals apleguen al jovent de tot el territori montsianenc fins al punt que arriben a doblar o triplicar el nombre de joves del municipi en qüestió durant aquell esdeveniment. Per tant, queda demostrat que quan l'acte s'ho val, el transport no és obstacle.

En conseqüència un repte que cal abordar passa per atendre aquesta doble realitat: d'una banda, donar resposta a les necessitats de la majoria de joves que resideixen a nuclis grans sobretot en temes d'habitatge, ocupació, educació, i de l'altra, dissenyar estratègies específiques per revertir la fuga demogràfica i la manca d'oportunitats que pateix el jovent del món rural.

D'aquesta manera, s'han de dissenyar polítiques descentralitzades, que arribin a tots els municipis del Montsià, i garantir la presència de personal tècnic de Joventut a tot el territori.

La diagnosi també aborda el tema del **treball al territori** i conclou que l'atur juvenil és una realitat a tenir present, així com també ho és, la precarietat laboral. En aquest sentit, la qualitat de l'ocupació juvenil, amb contractes de curta durada i feines temporals i precàries no ajuden a assolir l'objectiu final de l'emancipació.

De les respostes del qüestionari s'extreu que la majoria de persones que el contesten i treballen, ho fan amb contractes temporals o en pràctiques. En conseqüència, més del doble de les persones enquestades manifesten que no estan emancipades, és a dir, depenen dels seus progenitors, i al·leguen motius de treball, ingressos laborals insuficients, manca d'una ocupació estable i en menor mesura també per motius d'habitatge.

Per aquesta raó, el Pla comarcal de joventut ha de preveure accions coordinades que abordin l'atur en general i també la qualitat de l'ocupació per assolir l'objectiu final d'arribar a disposar d'un treball de qualitat per a les persones joves del Montsià. D'aquesta manera s'han de dissenyar accions d'orientació i acompanyament en la incorporació de les persones joves al món laboral, però també accions per millorar l'ocupació, s'ha de vetllar per reduir la precarietat juvenil i les desigualtats que per raó de gènere, origen, capacitats diverses, etc. es pugin genera en l'àmbit laboral.

En següent lloc, és objecte d'anàlisi el panorama **educatiu** a la comarca del Montsià. S'observa que tot i comptar amb una oferta formativa diversa, la comarca arrossega una taxa d'abandonament prematur quant a estudis obligatoris que és prou rellevant en comparació a la taxa general de Catalunya. La mateixa tendència s'extreu del treball de camp, ja que a la pregunta del qüestionari del pla sobre si has abandonat els estudis sense obtenir el títol un 12% manifesta que sí. Està clar que no suposa la majoria, no obstant això, s'ha de treballar per revertir aquesta dada.

En aquesta línia, al Montsià s'executen programes i es compta amb centres per afavorir la reducció d'aquest fracàs escolar. S'ha observat que es disposa de formacions no formals, de Programes de Formació i Inserció, centres formatius d'adults que acompanyen als i les joves estudiants a superar l'ESO, etc. i com tots aquests recursos tenen com a darrer objectiu afavorir la continuïtat formativa o el retorn al sistema educatiu, així com afavorir l'adquisició de competències a persones joves que no han superat els estudis obligatoris per assolir una inserció al món laboral amb garanties d'èxit.

D'altra banda, dels 12 municipis del Montsià, només 5 compten amb un institut. Aquest fet provoca el desplaçament del jovent dels pobles més petits als grans per estudiar. El transport en aquests casos, està garantit i adaptat a les necessitats d'estudiants i centres. Aquest aspecte ha de tenir continuïtat, ja que assegura el seguiment del currículum formatiu de les persones joves de la comarca.

En relació a la formació professional, s'observa que l'oferta de cicles formatius a la comarca està, en part, vinculada als sectors econòmics locals. A més a més, les opcions d'estudis són molt variades. Potenciar i diversificar aquesta oferta assegura la qualitat dels professionals formats segons les noves demandes del mercat laboral, fet que suposa una oportunitat clau per retenir el talent jove, ja que les empreses disposen de persones formades al seu abast.

Complementa el sistema formatiu més formal, els cursos que anualment organitza l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal del Montsià. Com s'ha explicat, estan relacionats amb el món del lleure educatiu i van adreçats a persones joves de la comarca interessades en adquirir coneixements per desenvolupar feines de monitoratge o direcció de lleure, treballs relacionats en l'educació infantil o l'atenció a infants. Tal com s'observa al qüestionari les persones joves enquestades manifesten interès en assessorar-se en tema de cursos i com no, en matèria de formació no formal, per tant entenem que és necessari posar en marxa polítiques de joventut en aquest sentit.

Si bé és cert que actualment l'accés a aquest tipus de formacions és més assequible, de fet el món virtual facilita molts cursos a distància o si més no informació per participar-hi, la comoditat que suposa la presencialitat és molt valorada. D'aquesta manera l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal del Montsià s'ha convertit en un referent per a la població jove del territori quant a aquesta tipologia de cursos. Per aquest motiu, el Pla comarcal ha de mantenir el programa que ofereix aquesta formació no formal i ampliar-lo fins i tot, ja que a més a més pot implicar una opció formativa a les persones joves que han abandonat els estudis per adquirir una titulació en el món del lleure.

Per acabar, un punt negatiu a l'estudi relatiu a l'educació a la comarca del Montsià, el marca la insuficient oferta universitària al territori. Així, la manca d'opcions d'estudi de grau o màster a la pròpia comarca i, possiblement, d'oportunitats laborals qualificades en determinats sectors, pot arribar a provocar una fuga de talent de joves que marxen a estudiar o treballar a altres territoris i que no retornen.

La diagnosi continua amb l'estudi de la **salut juvenil** al Montsià i pren com a document marc el Pla de Salut de Catalunya 2021-2025 i el de la Regió Sanitària de Terres de l'Ebre. S'observa que la salut de les persones joves a la comarca és en general bona, però sorgeixen aspectes a tenir en compte en l'àmbit del benestar emocional i de la salut mental. A més a més, com s'observa al punt anterior, la joventut del Montsià reconeix molts aspectes que els preocupen i els afecten per gaudir una salut emocional plena. Així, s'han d'abordar aquests reptes per millorar la qualitat de vida de la joventut montsianenca.

Per aquest motiu s'han de prioritzar accions en matèria de salut mental, crear estratègies proactives de promoció del benestar emocional, de gestió de l'estrès i de prevenció del suïcidi. S'han de reforçar els serveis d'atenció i suport emocional, promoure la prevenció i lluita contra l'estigma i dotar als i les professionals que treballen amb joves de les eines necessàries per a la detecció i acompanyament.

Un altre repte a tractar és el relatiu al consum de substàncies i addiccions. De les entrevistes i qüestionari s'extreu l'existència de consums abusius d'alcohol i de tabac entre la joventut del Montsià. A més a més, com s'ha observat, és important tenir en compte que s'han d'abordar nous patrons de consum i per això s'han d'engegar campanyes per enfortir la prevenció i la informació sobre els riscos associats a nous elements com els vapejadors, als perills dels jocs en línia o d'internet en general i abordar el disseny d'altres actuacions preventives en tot tipus de consums addictius.

Pel que fa a la salut sexual, tot i que com s'ha vist Terres de l'Ebre destaca per una baixa taxa d'incidència d'infeccions de transmissió sexual, aquest tema s'ha de tenir en compte. De fet, del treball de camp s'extreu que cada cop més es normalitza el sexe sense protecció. El Pla comarcal de joventut aposta per enfortir l'educació afectiva i sexual amb iniciatives i col·laboracions que promoguin una vivència saludable i respectuosa de la sexualitat.

No obstant això, res seria possible si no es parteix d'un entorn saludable, és més un medi ambient sa afavoreix un estil de vida actiu, ajuda a disposar d'aliments de proximitat, a portar a terme pràctiques no sedentàries, etc. Per tant, aquesta planificació també ha de tenir present la realitat ambiental i empoderar a la joventut a preservar i cuidar l'entorn natural com a font de riquesa que és.

De fet, tal com hem vist, les persones joves mostren preocupació pel futur de l'entorn natural. Només un 7% contesta en negatiu i per tant no veu l'evolució del medi ambient com una preocupació.

Per això, s'ha d'apostar per la salut de les persones joves del Montsià perquè fer-ho és apostar pel futur de la comarca. Una bona salut implica millor qualitat de vida i per tant, facilita la creació d'una base sòlida per al desenvolupament personal, social i professional de la joventut. Però el futur de la joventut depèn de la capacitat per mantenir i crear un entorn saludable i de qualitat. Només així estarà dotat d'oportunitats per a les persones joves, per tal que puguin desenvolupar-se plenament en totes les dimensions de la seva vida i assolir així, l'emancipació. S'ha d'aprofitar aquest sentiment que té el jovent actual de conscienciació per l'entorn i engegar actuacions al respecte.

En el marc del punt dedicat a l'**habitatge** es pot contemplar que la realitat de la comarca del Montsià no és diferent a la que pateix la resta de Catalunya. Tot i que l'accés a una vivenda és requisit indispensable per assolir la independència familiar i així, l'emancipació, les persones joves no ho tenen fàcil. Tant la compra com el lloguer suposa una inversió econòmica molt elevada, massa per a les rendes joves.

Per tant, la temàtica de l'habitatge ha de ser tractada al Pla comarcal de Joventut, i dins de les possibilitats s'han de preveure accions per difondre les borses d'habitatges al Montsià, de lloguers d'habitacions per estudiants, d'ajuts al lloguer o a l'adquisició de vivenda, etc. D'aquesta manera, s'han de prevenir accions coordinades i conjuntes amb l'Oficina Comarcal d'Habitatge i l'Oficina Jove del Montsià per garantir un accés a l'habitatge jove digne i amb garanties.

Per acabar, la diagnosi aborda la temàtica de l'**oci i la participació juvenil** al Montsià. En general, s'ha d'estudiar l'oci partint de dos realitats, l'oci digital i l'oferta d'oci més estructurat. La primera opció fa referència a les xarxes socials o altres plataformes, jocs en línia, la problemàtica dels quals s'aborda en l'apartat dedicat a la salut jove. Quant a l'oci estructurat, fa referència als actes organitzats per administracions, entitats, associacions, empreses privades, etc., en ocasió de festes majors, festivals de música, fires, esdeveniments esportius... El cert és que aquestes accions són molt ben acollides per la joventut monstianenca i suposen un espai de coneixença i de compartir projectes. En molts d'aquests casos, és el propi jovent qui lidera l'organització i la gestió de l'esdeveniment i en segon pla col·labora l'administració.

Entenem que aquestes iniciatives s'han de recolzar i s'han de reconèixer al Pla comarcal, ja que són molt positives per a la joventut, ja que valors com la iniciativa, el treball en equip, el lideratge, la proactivitat, la responsabilitat, etc. es treballen per assolir l'objectiu final. De fet, el propi públic jove reconeix, com hem vist, que l'oci al Montsià pot ser millorable. S'han recollit demandes a favor de augmentar en nombre d'esdeveniments musicals, afavorir la creació de discoteques o cinemes.

Als grups de treball i reunions ha sortit la demanda del jovent quant a espais d'oci o de trobada. En el mateix sentit, a la diagnosi s'observa la manca de casals joves al Montsià, com espais autogestionats per persones joves. Pot ser s'hauria d'estudiar el tema i determinar perquè aquesta realitat no funciona al territori. També el tema de l'associacionisme, tot i que quasi podríem dir que cada municipi de la comarca té una associació de joves, el seu funcionament no és massa actiu. Desconeixen tràmits, subvencions, afronten problemes quant a relleus generacionals que fan que es quedin estancades. De fet, l'associacionisme és un dels temes que la joventut marca com a necessari desenvolupar polítiques públiques. Per tant, s'ha de donar suport a noves iniciatives i fomentar les existents.

Quant a la relació de la joventut amb la participació pública és paradoxal. Mentre es constata una clara desafecció cap als canals formals (partits polítics, associacions tradicionals, processos institucionals), seria un error interpretar-ho com apatia o desinterès.

El que existeix és un rebuig a les estructures verticals i burocratitzades que no els interpel·len ni els atorguen una capacitat d'incidència real. En canvi, el compromís cívic i polític del jovent és més viu que mai, però es canalitza a través de vies alternatives: moviments socials (feminisme, ecologisme, defensa del territori), activisme digital a les xarxes socials i la creació de xarxes de suport mutu informals. El gran repte del Pla comarcal no és, per tant, "crear" participació, sinó reconèixer, validar i connectar amb aquestes noves formes de fer política, oferint-los recursos i espais de diàleg sense intentar influenciar-les.

En definitiva, el Pla comarcal de joventut del Montsià ha de ser una eina transversal i transformadora i per tant, no pot limitar-se a ser un catàleg d'activitats, sinó que ha de fer front a les bases estructurals de la precarietat juvenil de la comarca. S'ha d'invertir en la joventut del Montsià, és el futur, i s'ha de garantir el seu dret a un projecte de vida digne a la seva comarca, de fet és la inversió més estratègica per assegurar el futur social, econòmic i demogràfic del Montsià.

4. LÍNIES D'INTERVENCIÓ I OBJECTIUS ESTRATÈGICS

Les línies d'intervenció que es presenten parteixen dels reptes identificats al Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030 i deriven de les conclusions extretes de l'anterior diagnòstic comarcal. També es redacten, com s'ha mencionat, tenint presents els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

Les actuacions que s'executaran durant aquests quatre anys s'emmarcaran dins de cinc línies generals i constituïran el **full de ruta** de les polítiques comarcals de joventut 2026-2029. En conseqüència, són una eina **realista, territorialitzada i flexible** que permetrà implementar, crear o millorar projectes i accions que responguin a les necessitats i aspiracions de la joventut del nostre territori. Aquestes línies d'intervenció són:

Línia 1 – Montsià Futur

Objectiu estratègic: Impulsar l'emancipació juvenil a través de l'accés a l'habitatge, l'educació i la formació.

Objectius operatius:

- Desenvolupar una oferta anual de cursos i activitats en el lleure i l'educació, promovent competències personals, socials i professionals que faciliten l'accés al món laboral.
- Informar i orientar els joves sobre ajuts i recursos en matèria d'habitatge, així com donar suport en els tràmits administratius.
- Oferir assessorament personalitzat en matèria educativa i formativa per orientar les trajectòries dels joves.
- Difondre oportunitats de formació formal i no formal per facilitar l'aprenentatge continu, retorn al sistema educatiu i el desenvolupament de competències.

Línia 2 – Montsià Impulsa

Objectiu estratègic: Acompanyar a les persones joves en la seva trajectòria laboral i professional a través de recursos, assessorament personalitzat i oportunitats al territori i a Europa.

Objectius operatius:

- Facilitar l'accés a oportunitats laborals a la comarca amb assessorament personalitzat (presencial, en línia o telemàtic) i suport en la recerca activa de feina i tràmits.
- Oferir assessorament personalitzat a les persones joves per a la definició i assoliment del seu objectiu laboral o professional.
- Orientar sobre el mercat de treball i les oportunitats formatives del territori.
- Capacitar les persones joves en eines i recursos per a la recerca activa de feina.
- Promoure itineraris formatius personalitzats per a joves sense formació bàsica o amb dificultats d'inserció, connectant-los amb recursos de formació ocupacional, formal i no formal disponibles al territori.
- Difondre oportunitats laborals i formatives de manera proactiva, a través dels canals de comunicació del servei (xarxes, web, butlletins, etc.), per apropar-les a la joventut de la comarca.
- Impulsar la mobilitat internacional com a eina de desenvolupament personal i professional, oferint informació i assessorament sobre programes europeus i experiències de mobilitat.

Línia 3 – Montsià Vital

Objectiu estratègic: Fomentar el benestar físic, emocional i sexual, alhora que es promouen la convivència, el consum responsable i el coneixement dels drets i deures, tot creant entorns saludables, segurs i inclusius a la comarca.

Objectius operatius:

- Impulsar la salut mental i emocional amb tallers, activitats preventives i acompanyament juvenil.
- Promoure la salut sexual i afectiva amb Informació i espais de confiança.
- Reforçar les competències comunitàries: drets i deures, convivència, consum responsable i seguretat en la vida quotidiana i seguretat vial.
- Promoure la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, integrant la perspectiva de gènere, feminista i LGBTI en totes les polítiques de joventut i accions juvenils.
- Fer visibles les diverses realitats juvenils del Montsià per trencar estereotips i afavorir la cohesió social.
- Fomentar estils de vida actius, alimentació conscient i hàbits saludables.
- Potenciar l'acció ambiental i els projectes juvenils en defensa del medi ambient.
- Fomentar entorns comunitaris segurs, verds i inclusius, integrant criteris de salut i sostenibilitat.

Línia 4 – Montsià Protagonista

Objectiu estratègic: Dinamitzar la participació juvenil i el seu paper actiu en la cultura, la llengua, el món digital i l'espai públic.

Objectius operatius:

- Fomentar el protagonisme juvenil en la vida associativa, cultural i comunitària, oferint suport i recursos a entitats i col·lectius joves.
- Garantir l'accés als drets culturals, lingüístics i digitals, promovent espais i oportunitats perquè els joves puguin crear, expressar-se i participar.
- Impulsar l'ús i transformació positiva de l'espai públic com a lloc de trobada, convivència i creació juvenil.
- Reforçar les competències digitals i comunicatives de la joventut per afavorir una participació activa i responsable tant presencialment com en línia.
- Donar suport i empoderar la joventut montsianenca.

Línia 5 – Montsià Connecta

Objectiu estratègic: Construir una comarca cohesionada, igualitària i diversa, amb espais de trobada i comunicació oberts a tothom.

Objectius operatius:

- Enfortir la xarxa comarcal de joventut promovent la cooperació i intercanvi entre municipis, entitats i serveis.
- Coordinar unes polítiques de joventut integrals, transversals, participatives i territorials.
- Garantir el compliment de les competències delegades de la Generalitat al Consell Comarcal del Montsià
- Vetllar per l'equilibri territorial en l'accés als recursos i activitats juvenils, assegurant que arribin a tots els municipis de la comarca.

5.PROJECTES

LÍNIA 1 – MONTSIÀ FUTUR				
Programa	Descripció	OCJ	OJM	Altres
Formant futur	Facilitar a les persones joves les seves transicions educatives, amb l'accés a recursos formatius, professionals, ocupacionals, etc. per millorar les competències bàsiques, transversals i tecnicoprofessionals i millorar així la seva ocupabilitat.	X	X	
InfoHabitatge	Garantir que tots els aspectes relacionats en l'accés a un habitatge estiguin a l'abast de la joventut del Montsià, assegurar el suport als tràmits i facilitar les gestions en aquesta temàtica.	X	X	X
InfoEducació 360º	Oferir un servei integral d'orientació acadèmica i professional per minimitzar fracassos escolars, afavorir el retorn al sistema educatiu, per tal que la joventut del Montsià estigui formada amb les competències requerides al mercat laboral. Donar suport en tràmits acadèmics.	X	X	
InfoJoventut	Posar a l'abast de les persones joves que requereixen suport tota la informació necessària per resoldre les inquietuds i necessitats plantejades.	X		

LÍNIA 2 – MONTSIÀ IMPULSA				
Programa	Descripció	OJ	OJM	Altres
InfoTreball	Oferir assessorament per a la recerca de feina i l'autoocupació a través d'aquest servei d'orientació i inserció laboral per a la joventut del Montsià. Intermediació amb empreses i gestió d'una borsa de treball pròpia i difusió d'ofertes de treball del territori.		X	
Catàleg de tallers	Implementar tallers en matèria laboral i gestionar l'oferta de tallers de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil.		X	
Mobilitat Internacional	Informar i assessorar la joventut en totes les opcions de mobilitat internacional existents al seu abast. Proporcionar informació general en aspectes de turisme juvenil.	X	X	X

LÍNIA 3 – MONTSIÀ VITAL				
Programa	Descripció	OCJ	OJM	Altres
InfoSalut	Proporcionar assessorament i acompanyament en temes de salut general per prevenir conductes de risc, així com difondre els serveis externs especialitzats i els seus programes i derivar si és dona la necessitat. Coordinació i col·laboració en tots els agents de salut del territori amb l'execució de campanyes de sensibilització i la creació de materials per reforçar aquestes campanyes de salut		X	X
Catàleg de tallers	Implementar tallers sobre tots els aspectes que afecten la salut de la joventut per prevenir conductes de risc o minimitzar els efectes		X	
Formació a professionals	Organitzar jornades, cursos o tallers sobre temes de salut adreçats a professionals que treballen en persones joves i donar el suport tècnic a aquests professionals en material didàctic i de prevenció	X	X	
Entorn viu	Implementar campanyes de sensibilització de manteniment i cura de l'entorn natural, així com fomentar les activitats esportives, lúdiques, educatives i d'oci que fomentin la conservació de l'entorn natural i el consum sostenible	X	X	

LÍNIA 4 – MONTSIÀ PROTAGONISTA				
Programa	Actuacions	OCJ	OJM	Altres
Veus corals	Promocionar l'associacionisme i la participació i proporcionar l'assessorament requerit per les persones interessades. Disposar d'un cens d'associacions juvenils del Montsià actualitzat i facilitar trobades i actes lúdics o d'oci entesos com canals d'expressió de la joventut. Facilitar l'accés a recursos digitals com a mitjans d'expressió	X	X	
Talent jove	Implementar campanyes i accions de foment al talent jove i a l'emprenedoria.	X	X	X
Cercles juvenils	Engagar accions per impulsar l'ús i transformació positiva de l'espai públic per esdevenir un lloc de trobada entre iguals, un espai de convivència i de creació d'idees i projectes juvenils.	X	X	X

LÍNIA 5 – MONTSIÀ CONNECTA				
Programa	Actuacions	OCJ	OJM	Altres
Xarxa Montsià Jove	Coordinar, donar suport i gestionar les polítiques de joventut del Montsià promovent el treball en espais d'interlocució amb els referents de joventut municipals i comarcals. Tramitar les subvencions de Joventut i del Contracte Programa amb convenis a tots els ajuntaments beneficiaris. Donar suport i impulsar la figura de la tècnica compartida de joventut per tal que els pobles més petits puguin disposar de personal per executar polítiques locals de joventut.	X		X
Competències delegades	Donar compliment al Decret 187/1993, de 27 de juliol, segons el qual el Consell Comarcal del Montsià exerceix la competència delegada per la Generalitat en matèria d'instal·lacions juvenils i comprovacions a les activitats de lleure.	X		
Enxarxa't	Dinamitzar les plataformes web i xarxes digitals amb la recerca i creació de continguts i material de difusió. Publicació mensual en forma de butlletins en línia de tota la informació comarcal més interessant per al jovent	X	X	

6.MISSIÓ I METODOLOGIA

Acompanyar les persones joves del Montsià en el seu procés de creixement personal, formatiu i d'arrelament al territori, tot connectant recursos i oportunitats des d'una perspectiva comarcal i comunitària per concloure amb una emancipació exitosa, és l'eix central d'aquest pla.

Per assolir aquesta fita, cal determinar els eixos transversals que han de definir el disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació de tots els programes d'aquest document. D'aquesta manera, la base d'aquesta planificació la consoliden uns valors transversals que suposen una guia per donar una uniformitat i un mateix sentit a totes les actuacions plantejades. Aquests criteris metodològics són:

TERRITORIALITAT	Garantir que les actuacions tinguin en compte la diversitat i les especificitats de tots els municipis del Montsià
TRANSVERSALITAT	Integrar la perspectiva juvenil en tots els àmbits d'actuació per generar polítiques integral si coordinades
FLEXIBILITAT	Adaptar les accions a l'evolució de les necessitats i realitats juvenils, promovent respostes àgils i ajustades
PARTICIPACIÓ ACTIVA	Fomentar que les persones joves siguin protagonistes en la definició, desenvolupament i avaluació de les polítiques que les afecten
EQUITAT I INCLUSIÓ	Assegurar que les actuacions siguin accessibles i justes, evitant qualsevol forma de discriminació i atenent especialment la diversitat de situacions
INNOVACIÓ SOCIAL	Impulsar idees, metodologies i projectes creatius que generin noves oportunitats per a la joventut

Aquests principis transversals regiran el treball que es derivi de la implementació, durant aquests quatre anys, del Pla comarcal de joventut del Montsià, determinaran els aspectes més importants de les polítiques de joventut del territori i atorgaran una coherència metodològica al desplegament dels programes o projectes d'aquest.

TERRITORIALITAT

El principi de territorialitat constitueix la base sobre la qual s'edifica aquesta planificació. S'han de reconèixer les particularitats de la comarca i de cadascun dels seus municipis. El Montsià es dibuixa com un mosaic de realitats diverses que exigeixen respostes adaptades i contextualitzades. Assumir aquest criteri implica anar més enllà d'una simple distribució geogràfica de les actuacions, de fet, s'ha d'aprofundir en l'estudi per arribar a la comprensió integral de les dinàmiques socials, econòmiques i culturals de cada població.

D'acord amb la diagnosi, la comarca presenta una heterogeneïtat marcada, des dels municipis del Delta de l'Ebre, amb les seves particularitats lligades a l'agricultura i la protecció mediambiental; passant pels nuclis del litoral, amb el pes del turisme i la feina estacional; fins als pobles de l'interior i de la Serra de Montsià, on reptes com el despoblament, la connectivitat i l'accés a serveis requereixen una atenció específica.

L'objectiu és, per tant, garantir una equitat real en l'accés a oportunitats per a totes les persones joves independentment del lloc de residència. Per aconseguir-ho s'ha de seguir una estratègia de descentralització activa, que no només porti els serveis comarcals als municipis, sinó que també fomenti i doni suport a les iniciatives plantejades pel teixit associatiu i juvenil local. S'han de promoure accions que apropin les polítiques de joventut al jovent, independentment de lloc on sigui, amb punts d'informació itinerants, programes de formació adaptats a les demandes, suport tècnic directe als ajuntaments més petits, etc.

Aquest Pla ha d'assumir la diversitat geogràfica i social del Montsià com una riquesa i un eix central de la seva metodologia. Per garantir l'arrelament i l'eficàcia de les polítiques de joventut que recull, les actuacions s'han de dissenyar i implementar tenint en compte les especificitats de cada municipi. S'ha de promoure un equilibri territorial per assegurar un accés equitatiu a recursos i oportunitats amb accions que impliquin la descentralització d'iniciatives per garantir que cap jove quedi al marge per raó del seu lloc de residència.

En definitiva, el Pla ha de vetllar per enfortir el sentiment de pertinença comarcal, sense diluir les identitats locals o municipals, teixint una xarxa de col·laboració que faci del territori un espai per arrelar o desenvolupar projectes de vida.

TRANSVERSALITAT

Aquest criteri metodològic permet abordar la realitat juvenil d'una manera integral i superar així, la visió tradicional que confina les polítiques de joventut a un departament estanc. La joventut no és una etapa aïllada, sinó una fase vital on convergeixen múltiples factors. Decisions preses en àmbits com l'educació, la salut, l'ocupació, el medi ambient o l'habitatge tenen un impacte directe i decisiu en els processos d'emancipació o benestar de la població jove. El fet d'ignorar aquestes interconnexions condueix a polítiques fragmentades i por eficaces. Per aquest motiu, el Pla comarcal de joventut es compromet a estendre la "visió jove" a l'acció política del Consell Comarcal i a fomentar que els ajuntaments facin el mateix.

Per fer-ho possible s'han d'establir mecanismes de coordinació i col·laboració interdepartamental de caràcter permanent o periòdic. Així s'opta per la creació d'espais d'interlocució política i tècnica amb representants de les diferents àrees per analitzar les polítiques comarcals en la joventut, per dissenyar estratègies conjuntes i promoure l'elaboració de plans i projectes compartits.

L'objectiu, en definitiva, és anar més enllà de les actuacions sectorials i generar polítiques integrals i coordinades entre totes les àrees comarcals i els mateixos ajuntaments per assegurar així, que l'impacte sobre la joventut sigui un factor clau en la presa de decisions i en la planificació estratègica de la comarca del Montsià.

La transversalitat implica un canvi cultural en l'administració, s'ha de fer pedagogia i fer entendre que invertir en joventut és invertir en el desenvolupament social i econòmic de tota la comarca, ja que els i les joves són el futur i per tant, les decisions que els afectin són oportunitats per millorar les condicions de vida presents i futures de tota la comunitat.

FLEXIBILITAT

La realitat juvenil és dinàmica i canviant, influenciada per transformacions socials, tecnològiques i econòmiques accelerades. De fet, el context social actual es caracteritza per ser objecte de transformació constant i produir-se aquests canvis de manera vertiginosa. Paral·lelament, la joventut és el grup poblacional que viu amb més intensitat

aquests canvis. Per aquest motiu, un pla de joventut concebut com un document estàtic o rígid perdria la seva validesa en poc temps.

El Pla comarcal de joventut del Montsià ha de respondre a aquesta realitat i ha de ser, per tant, una eina viva i amb poder de transformació o evolució. Aquest fet el faciliten els plans d'actuació anuals que l'acompanyaran durant tots els anys de vigència.

Per això, la flexibilitat s'estableix com un criteri essencial per convertir aquesta planificació en un recurs capaç d'adaptar-se a nous reptes i oportunitats. Aquesta adaptabilitat no s'ha d'entendre com a sinònim d'improvisació, sinó que ha de preveure mecanismes per a l'escolta activa, per a l'anàlisi de l'entorn i per a la revisió constant.

Operativament, aquest criteri de flexibilitat es concretarà en diverses accions. En primer lloc, es realitzarà una avaluació anual del grau de compliment i de la pertinència de les accions programades, permetent reajustar objectius i reassignar recursos segons les necessitats detectades. En segon lloc, es promourà la implementació de projectes pilot i experiències innovadores a petita escala, que permetin testejar noves metodologies abans de generalitzar-les. Finalment, es mantindran canals de comunicació permanents i directes amb la població jove i els agents del territori per recollir el seu feedback de manera continuada.

En definitiva, es prioritzarà un enfocament basat en l'avaluació contínua i el diàleg constant amb la joventut i agents implicats, la qual cosa facilitarà la incorporació de noves propostes o la reorientació de les existents per donar respostes àgils, pertinents i ajustades al context de cada moment. Tota aquesta metodologia proposada, ha de garantir que el Pla comarcal de joventut no només respongui a la diagnosi inicial, sinó que evolucioni en paral·lel a les vides, les inquietuds i les aspiracions de les persones joves del Montsià.

PARTICIPACIÓ ACTIVA

El Pla comarcal de joventut només tindrà sentit si les persones joves en són les veritables protagonistes. En conseqüència, aquest document és fonamenta en la convicció que la joventut montsianenca no s'ha de constituir com la mera destinatària de les polítiques públiques, sinó que ha de ser subjecte actiu de ple dret amb la capacitat i la voluntat d'intervenir en el disseny del seu present i futur.

El criteri de participació activa va més enllà de la consulta puntual i es planteja com un procés integral de co-responsabilitat i d'empoderament. Fomentar la participació no només millora la qualitat i l'eficiència de les polítiques públiques, ja que les fa més ajustades a les necessitats reals, sinó que també constitueix un exercici de ciutadania fonamental.

Aquesta participació enforteix les competències democràtiques, el pensament crític, el compromís cívic i la cohesió social, contribuint a formar una societat més madura i compromesa. Per garantir que la participació sigui real, efectiva i inclusiva, s'ha de dissenyar un sistema participatiu amb múltiples canals i nivells. S'han de consolidar i dinamitzar els òrgans estables que existeixen i crear nous espais d'interlocució juvenil, processos participatius, sessions de co-disseny, etc. on lliurement les persones joves puguin expressar les seves idees, prendre decisions i liderar iniciatives per esdevenir agents transformadors de la seva pròpia realitat. S'ha de posar especial atenció per ser capaços d'arribar a la diversitat de joves per tal que les aportacions atenguin totes les necessitats. Així, aquest sistema participatiu s'ha de completar amb mecanismes adreçats al jovent que no participa en canals formals, com ara metodologies de treball comunitari o la presència en els seus espais naturals de trobada.

L'objectiu final d'aquest criteri de participació activa és transitar d'una cultura on les administracions són les creadores de "polítiques per a joves" a una en la qual la joventut sigui protagonista de la creació d'aquestes iniciatives i per tant esdevinguin "polítiques fetes amb els joves".

EQUITAT I INCLUSIÓ

El compromís amb l'equitat és un pilar fonamental per construir una comarca cohesionada i justa per a tothom. És el principi ètic que ha d'impregnar totes i cadascuna de les actuacions d'aquest pla, ja que aquest criteri busca garantir la igualtat d'oportunitats real per a totes les persones joves del Montsià, posant una atenció especial en aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat.

Més enllà de la igualtat formal d'oportunitats, l'equitat implica reconèixer que les persones joves parteixen de posicions socials, econòmiques i personals diferents, i que cal una acció proactiva de l'administració per corregir aquests desequilibris.

La inclusió, per la seva banda, exigeix la creació d'entorns segurs i accessibles on cada jove, sigui quina sigui la seva identitat o circumstància, se senti reconegut, valorat i part de la comunitat.

Específicament, aquest pla adopta una perspectiva interseccional, és a dir, les actuacions estan dissenyades comprenent que les discriminacions sovint no es basen en un sol eix, sinó en la confluència de diversos factors com el gènere, l'origen, l'orientació afectivosexual, la identitat de gènere, les capacitats diverses, la situació socioeconòmica o el lloc de residència.

Aquest enfocament emmarca la planificació i provoca que totes les actuacions s'han de dissenyar de manera que siguin garants del principi d'accessibilitat universal. D'igual manera, el pla ha de promoure la implementació de programes específics per a col·lectius en situació de major vulnerabilitat, però no des d'una òptica assistencialista, sinó des de l'empoderament i el reconeixement dels seus potencials. S'ha de tenir en compte i s'ha de vetllar per l'ús d'un llenguatge i una imatge inclusivament en totes les comunicacions. Així mateix, s'han de garantir formacions als professionals que treballen amb joves en competències interculturals i en la prevenció i detecció de qualsevol forma de discriminació o violència.

En definitiva, amb aquest criteri metodològic es tracta de garantir que cap persona jove del Montsià es quedi enrere i que tota la joventut montsianenca tingui la mateixa llibertat i igualtat d'accés als recursos públics a fi de garantir que tothom pugui disposar de les mateixes eines per construir un projecte de vida digne i ple.

INNOVACIÓ SOCIAL

Per donar resposta als reptes complexos als quals s'enfronta la joventut, cal anar més enllà de les fórmules tradicionals. Així, fer front a reptes com l'accés a l'habitatge, la precarietat laboral, el benestar emocional o la crisi climàtica, requereixen solucions innovadores, més enllà de les respostes convencionals.

El criteri d'innovació social aposta per promoure un ecosistema on la creativitat, l'experimentació i la col·laboració siguin els motors per generar noves oportunitats. No obstant això, la innovació social no es limita a l'àmbit tecnològic, sinó que se centra en el desenvolupament de noves metodologies de treball, nous models de serveis i noves formes d'organització comunitària que siguin més eficients, sostenibles i justes per resoldre problemes socials nous. El Pla comarcal de joventut ha d'afavorir i potenciar la

cultura de la innovació a la comarca, en concret ha de preveure línies de suport per a projectes d'emprenedoria social juvenil amb el foment de la creació d'aliances estratègiques amb entitats del tercer sector, centres de recerca, universitats i empreses per generar sinergies i transferir coneixement.

En definitiva, aquesta planificació ha de servir per empoderar i donar suport al talent jove per promoure actituds proactives i transformadores davant les dificultats i així arribar a convertir els reptes en oportunitats per al progrés social col·lectiu. Aquest criteri per tant, s'ha d'entendre com la capacitat de generar i implementar idees, metodologies i projectes creatius que aportin solucions més eficaces i sostenibles a les necessitats socials.

Aquests criteris metodològics que guien el present Pla comarcal de joventut del Montsià no són elements aïllats, sinó que s'alineen amb els marcs estratègics de referència globals. Aquest fet garanteix la coherència, la qualitat i la legitimitat de les polítiques de joventut locals, englobant-les en un propòsit compartit més ampli. Concretament, la metodologia d'aquesta planificació connecta directament amb els principis transversals del Pla nacional de joventut de Catalunya 2030 i amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i els seus Objectius de Desenvolupament Sostenibles (ODS)

Es pot observar que el criteri d'**equitat i inclusió** del Pla comarcal de joventut del Montsià és la materialització directa de dos principis transversals del PNJC 2030, l'enfocament de drets i la perspectiva interseccional, ja que el fet de garantir la igualtat d'oportunitats entre el jovent és una qüestió de justícia i de drets fonamentals. La perspectiva interseccional obliga a reconèixer que les desigualtats no es basen en un sol eix, sinó en la confluència de múltiples factors. Aquesta visió es connecta directament amb l'ODS 10 de reducció de les desigualtats i l'ODS 5 referent a la igualtat de gènere.

Quant a la **participació activa**, aquest criteri fa referència al dret de les persones joves a ser escoltades i a incidir en les decisions que els afecten, i troba el paral·lelisme al principi transversal d'enfocament de drets del PNJC 2030. Aquesta aposta per una ciutadania jove activa i compromesa contribueix a donar compliment a l'ODS de pau, justícia i institucions sòlides, que busca garantir l'adopció de decisions inclusives, participatives i representatives a tots els nivells.

La **transversalitat** i la **territorialitat**, criteris metodològics d'aquest pla, són l'expressió del principi de treball en xarxa i integralitat del pla nacional. La transversalitat, com s'ha vist, afecta a les relacions internes entre departaments de l'administració per oferir respostes integrals a la joventut. La territorialitat, per la seva banda, desplega la xarxa

externa, col·laborant estretament amb els ajuntaments, les entitats i els agents locals per garantir que les polítiques de joventut siguin pertinents i arrelades a la realitat de cada racó del Montsià.

Aquest enfocament col·laboratiu és l'essència de l'ODS 17 d'aliances per a assolir els objectius, que subratlla la importància de crear aliances entre el sector públic, la societat civil i altres actors per assolir els objectius de desenvolupament. Alhora, el nostre compromís amb l'equilibri territorial i el suport a tots els municipis contribueix a l'ODS 11, ciutats i comunitats sostenibles, treballant per fer dels nostres pobles i ciutats espais inclusius, segurs i resilients per a la joventut.

Els criteris metodològics de **flexibilitat** i **innovació social** connecten plenament amb el principi de qualitat i innovació del PNJCat 2030. Tal com s'ha vist, el món actual es troba sotmès a una constant evolució i la qualitat de les polítiques públiques depèn de la seva capacitat d'adaptació i de la seva voluntat d'explorar noves solucions a reptes complexos. La flexibilitat permet ajustar aquestes polítiques a les realitats juvenils emergents, mentre que la innovació social impulsa a buscar respostes més eficaces i sostenibles.

Aquesta visió també s'alinea amb el principi de mirada internacional i agenda global del pla nacional. La innovació sovint pren com a referència bones pràctiques d'altres llocs i, al mateix temps, les nostres solucions locals contribueixen a objectius globals. Aquesta aposta per la creativitat i la millora contínua impacta en diversos ODS, concretament en l'ODS 9, indústria, innovació i infraestructura, però també en la consecució d'un ODS 4 d'educació de qualitat o un ODS 8 de treball decent i creixement econòmic a través de metodologies i projectes innovadors.

En conclusió, la metodologia d'aquest pla comarcal de joventut es fonamenta en una triple perspectiva de necessitats locals, estratègia nacional i compromisos globals, que assegura la seva coherència i multiplica el seu potencial transformador.

7. SEGUIMENT DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT

En aquest punt es planteja la governança del Pla local de joventut del Montsià i es fa tenint en compte els criteris metodològics anteriorment descrits. La fase d'avaluació és un element clau i transversal d'aquesta planificació comarcal i no s'ha d'entendre com una simple fiscalització final, sinó com una eina estratègica per a la millora contínua, que asseguri la transparència, el compliment del treball i que faciliti la rendició de comptes amb la ciutadania, especialment amb les persones joves de la comarca.

L'objectiu d'aquesta avaluació passa per conèixer el grau de compliment dels compromisos adquirits, entendre'n els processos i, sobretot, valorar l'impacte real de les polítiques impulsades en la qualitat de vida del jovent.

Per garantir un seguiment fidel i útil, s'estableix un model d'avaluació basat, com s'ha vist al punt anterior, en els criteris de **flexibilitat** i **participació activa**. Aquest sistema s'inspira en els mecanismes de governança del Pla Nacional de Joventut de Catalunya amb el fet de donar cabuda a totes les veus que tenen incidència en el desplegament de les polítiques de joventut del Montsià amb l'establiment de mecanismes participatius que impliquin tant els agents polítics i tècnics, com les mateixes persones joves.

D'aquesta manera, el procés de seguiment o avaluació es fixa des d'un triple punt de vista, ja que segons el moment temporal de l'anàlisi hi trobem una avaluació **contínua** o de seguiment, una avaluació a mitjà termini o **operativa**, i una avaluació final o **estratègica**.

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

En coherència amb el criteri de flexibilitat es realitzarà un seguiment anual del grau de compliment i de l'adequació o pertinença de les accions implementades. Aquesta anàlisi permetrà reajustar sobre la marxa objectius, plantejar nous projectes i reassignar recursos segons les necessitats detectades.

Aquest seguiment es farà a través dels canals de comunicació permanents amb la població jove i els agents del territori. S'assegura un diàleg constant precisament perquè les respostes pugin ser àgils i a mida. Els resultats d'aquest seguiment constituïran la base sobre la qual s'assentaran les avaluacions següents.

AVALUACIÓ OPERATIVA:

Passats els dos primers anys de vigència del pla i partint dels informes de seguiment anual, es durà a terme una avaluació operativa. Aquesta anàlisi se centrarà en el "com" s'està desplegant el Pla. El seu objectiu principal serà valorar el grau d'execució de les actuacions programades, l'eficàcia dels canals de participació, la gestió dels recursos i el funcionament de la coordinació entre els ajuntaments i el Consell Comarcal. A més a més, també haurà de servir per identificar les dificultats i les oportunitats sorgides durant la primera fase d'implementació del pla. Aquesta avaluació no mesurarà l'impacte final, sinó que servirà per determinar si l'estratègia és l'adequada. Servirà per incorporar mesures correctores en el seu cas o reorientar accions o reforçar d'altres, per optimitzar l'eficàcia del Pla comarcal de joventut per al segon termini.

AVALUACIÓ ESTRATÈGICA:

Un cop finalitzada la vigència del Pla, durant el primer semestre de 2030, es realitzarà una avaluació estratègica. Aquesta se centrarà en els "resultats" i l'impacte", valorant fins a quin punt el Pla ha servit com a eina per a l'apoderament i la corresponsabilitat del jovent. L'objectiu és determinar el grau d'assoliment dels objectius estratègics i els canvis observables en la realitat de les persones joves del Montsià. Les conclusions constituïran la base diagnòstica per a l'elaboració del següent Pla, assegurant un cicle de planificació basat en l'evidència i l'aprenentatge col·lectiu.

D'acord amb aquesta triple classificació, els mitjans o les eines que podrien agafar-se com a referència per avaluar el Pla comarcal de joventut del Montsià i que canviarien en el sentit bàsic dels resultats o de les respostes que en cada moment interessin més per obtenir les dades necessàries per determinar la continuïtat de les actuacions marcades o la necessitat d'adaptació a les noves realitats detectades, serien:

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Temporització	Anual, al final de cada any d'execució. És una avaluació, contínua, durant tota la vigència del pla, flexible i de procés
Objectiu principal	Fer un seguiment constant per adaptar el Pla comarcal de joventut les necessitats canviants, als nous requeriments rebuts per part de les persones implicades
Preguntes clau	• S'han complert les accions previstes per a l'any? • Són pertinents? Responen a les necessitats actuals? • Què ens diuen els joves i els agents del territori? • Cal reorientar alguna línia de treball per al proper any? • Han sorgit noves oportunitats o reptes que calgui incorporar?
Indicadors de referència	• Grau d'execució de les fitxes d'actuació anuals. • Actes de les reunions de seguiment. • Feedback recollit a través dels canals de participació • Resultats de projectes pilot • Propostes de millora per a l'any següent
Agents implicats	• Oficina Comarcal de la Joventut • Oficina Jove del Montsià • Tècnics/ques i responsables polítics municipals • Joves participants i no participants (a través de canals de participació activa) • Entitats juvenils i agents del territori
Eines	• Reunions periòdiques de la Taula Comarcal de Joventut • Enquestes i qüestionaris (online/presencials) • Espais de trobada i diàleg amb joves (assemblees, fòrums) • Canals de comunicació digital (xarxes socials, bústia de suggeriments) • Informes de seguiment interns • Registre d'informació juvenil
Resultat esperat	Un informe anual de seguiment amb propostes de reajustament per a la planificació del següent any

AVALUACIÓ OPERATIVA

Temporització	Segon semestre de l'any 2027
Objectiu principal	Analitzar el grau de desplegament del Pla comarcal de joventut del Montsià i analitzar també, el funcionament dels processos per introduir millores
Preguntes clau	• S'estan executant les accions previstes? • Els recursos destinats són suficients i pertinents? • Com funciona la coordinació entre els agents implicats? • Els canals de participació activa són efectius per recollir la veu del jovent? • Quines dificultats i oportunitats han sorgit?
Indicadors de referència	• Percentatge d'accions iniciades/finalitzades • Informe de seguiment anual • Nombre de joves participants i grau d'implicació • Grau de satisfacció dels professionals i de les persones joves usuàries • Propostes de millora recollides
Agents implicats	• Oficina Comarcal de la Joventut • Oficina Jove del Montsià • Tècnics/ques i responsables polítics municipals • Joves participants i no participants (a través de canals de participació activa) • Entitats juvenils i agents del territori
Eines	• Reunions • Anàlisi documental (memòries, pressupostos, informes anuals...) • Enquestes i qüestionaris (online/presencials) • Grups de discussió i sessions de treball amb joves i agents clau • Informes de seguiment interns • Registre d'informació juvenil
Resultat esperat	Un informe de seguiment de mig termini que inclogui una anàlisi de l'execució i pla de millora.

AVALUACIÓ ESTRATÈGICA

Temporització	Primer semestre del 2029
Objectiu principal	Valorar l'impacte del Pla en la realitat juvenil i el grau d'assoliment els objectius estratègics.
Preguntes clau	• S'han assolit els objectius estratègics? • En quina mesura han millorat els indicadors de vida de les persones joves? • Les polítiques implementades han estat eficaces per respondre a les necessitats reals? • Quins aprenentatges hem de tenir en compte al futur?
Indicadors de referència	• Evolució d'indicadors estadístics • Resultats d'enquestes de percepció a la població jove • Increment i qualitat de la participació juvenil en espais de decisió
Agents implicats	• Oficina Comarcal de la Joventut • Oficina Jove del Montsià • Tècnics/ques i responsables polítics municipals • Població jove del Montsià • Agents socials i econòmics
Eines	• Enquestes i qüestionaris (online/presencials) • Entrevistes a agents clau • Anàlisi de dades estadístiques • Informes de seguiment interns • Anàlisi DAFO final
Resultat esperat	Un informe d'avaluació final d'impacte per recollir resultats i aprenentatges. Aquest document servirà de base a la diagnosi del futur Pla comarcal de joventut

8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- **Llei 33/2010, d'1 d'octubre, de polítiques de joventut**
- **Orientacions per a l'elaboració del Pla Comarcal de Joventut (Guia metodològica)**. Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials i Inclusió. Direcció General de Joventut
- **Pla Nacional de Joventut 2030**. Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials i Inclusió (2023)
- **Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament sostenible**. Resolució A/RES/70/1 de 25 de setembre de 2015 de l'Assemblea General de les Nacions Unides
- **Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya**. Generalitat de Catalunya
- **Disseny i avaluació de projectes de joventut**. Unitat didàctica del Curs sobre polítiques locals de joventut 2022
- **Pla de salut 2021-2025 de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre**. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.
- **Pla de salut de Catalunya 2021-2025**. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut
- **Informe de salut dels joves a Catalunya 2024**. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.
- **Enquesta de salut de Catalunya (ESCA) 2024**. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.
- **Observatori del treball i model productiu**. Generalitat de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball
- **Obre el teu futur. Guia de recursos formatius el territori**. Consell Comarcal de Baix Ebre i Consell Comarcal del Montsià
- **Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)**. Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances
- **E-Joventut**. Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials i Inclusió
- **Jovecat**. Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials i Inclusió
- **Montsia.cat**. Consell Comarcal del Montsià
- **Montsiajove.org**. Consell Comarcal del Montsià. (Àrea de Joventut)